

การศึกษากการใช้วิธีสอน กิจกรรม และอุปกรณ์ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์
ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง

ปริญญาโท

ของ

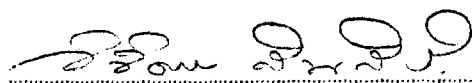
ชนิษฐา เพื่องวิวัฒน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

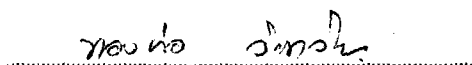
ปริญญาการศึกษาามหาบัณฑิต

กันยายน 2519

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำคณะได้พิจารณาปัญหานี้อย่างถี่ถ้วนแล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาการศึกษาหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้.

ประธาน

กรรมการ

กันยายน 2519

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำและความช่วยเหลือเป็นอย่างดี จาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร สีนสิริ และ อาจารย์ทองหล่อ วิภาวรินทร์ ตั้งแต่เริ่มทำ
จนกระทั่งประสบความสำเร็จ จึงขอกราบขอบพระคุณท่านทั้งสอง เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์หมวดวิชาสังคมศึกษาในวิทยาลัยครูที่ทำการวิจัย ที่ได้กรุณา
ตอบแบบสอบถามและให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณ
คุณมพิตร โกมลทรี ตลอดจนเพื่อน ๆ ที่มีส่วนช่วยให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี.

ขนิษฐา เฟื่องวิวัฒน์

สารบัญ

บทที่	หัวข้อ	หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
	คำนิยามศัพท์เฉพาะ	6
	ข้อตกลงเบื้องต้น	9
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า	10
	สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	18
3	วิธีดำเนินการ	20
	กลุ่มตัวอย่าง	20
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	21
	การส่งแบบสอบถามและการรวบรวมข้อมูล	22
	การจัดกระทำกับข้อมูล	23
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	24
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	27
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	27
	การวิเคราะห์ข้อมูล	27
	สถานการณ์ของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า	28
	เปรียบเทียบการใช้วิธีสอนระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนด้วยกัน	29

เปรียบเทียบการใช้วิธีสอนระหว่างอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษากับ	32
เปรียบเทียบการใช้วิธีสอนระหว่างอาจารย์ที่มีพื้นความรู้ทางวิชา	
ประวัติศาสตร์ด้วยกัน	35
ปัญหาหรืออุปสรรคของอาจารย์ในการสอนประวัติศาสตร์ระดับ	
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง	38
เปรียบเทียบการจัดกิจกรรมระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์	
ในการสอนด้วยกัน	40
เปรียบเทียบการจัดกิจกรรมระหว่างอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษากับ	43
เปรียบเทียบการจัดกิจกรรมระหว่างอาจารย์ที่มีพื้นความรู้ทางวิชา	
ประวัติศาสตร์ด้วยกัน	46
ปัญหาหรืออุปสรรคของอาจารย์ในการจัดกิจกรรมประกอบการสอนวิชา	
ประวัติศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง	49
เปรียบเทียบการใช้อุปกรณ์การสอนระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์	
ในการสอนด้วยกัน	51
เปรียบเทียบการใช้อุปกรณ์การสอนระหว่างอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษา	
ด้วยกัน	54
เปรียบเทียบการใช้อุปกรณ์การสอนระหว่างอาจารย์ที่มีพื้นความรู้	
ทางวิชาประวัติศาสตร์ด้วยกัน	57
ปัญหาหรืออุปสรรคของอาจารย์ในการใช้อุปกรณ์การสอนวิชา	
ประวัติศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง	60
5 สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ	62
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	62
กลุ่มตัวอย่าง	62

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนอาจารย์ประวัติศาสตร์ในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานศึกษา	20
2	จำนวนอาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน วุฒิทางการศึกษา และพันความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์	28
3	เปรียบเทียบการใช้วิธีสอนระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน	29
4	การวิเคราะห์รายละเอียดในการใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แบบอภิปราย แบบใช้ตำราเรียน และแบบแก้ปัญหาของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 1 - 4 ปี	30
5	การวิเคราะห์รายละเอียดในการใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แบบอภิปราย แบบใช้ตำราเรียนและแบบแก้ปัญหาของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป	31
6	เปรียบเทียบการใช้วิธีสอนระหว่างอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน	32
7	การวิเคราะห์รายละเอียดในการใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แบบอภิปราย แบบใช้ตำราเรียน และแบบแก้ปัญหาของอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรี	33
8	การวิเคราะห์รายละเอียดในการใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แบบอภิปราย แบบใช้ตำราเรียน และแบบแก้ปัญหาของอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโท	34
9	เปรียบเทียบการใช้วิธีสอนระหว่างอาจารย์ที่มีพันความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ต่างกัน	35
10	การวิเคราะห์รายละเอียดในการใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แบบอภิปราย แบบใช้ตำราเรียน และแบบแก้ปัญหาของอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอก	36
11	การวิเคราะห์รายละเอียดในการใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แบบอภิปราย แบบใช้ตำราเรียน และแบบแก้ปัญหาของอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโทหรือไม่ได้เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท	37

12	การแจกแจงปัญหาหรืออุปสรรคของอาจารย์ในการสอนประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง เริ่มตามลำดับความสำคัญของ ปัญหา	38
13	เปรียบเทียบการจัดกิจกรรมระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอน ต่างกัน	40
14	คำอรรถาส่วนรอยละในการจัดกิจกรรม เกี่ยวกับการพูดและการเขียน การค้นหาคำรู้ ความเข้าใจ การสร้างหรือประดิษฐ์ของอาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 1 - 4 ปี	41
15	คำอรรถาส่วนรอยละในการจัดกิจกรรม เกี่ยวกับการพูดและการเขียน การค้นหาคำรู้ ความเข้าใจ การสร้างหรือประดิษฐ์ของอาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป	42
16	เปรียบเทียบการจัดกิจกรรมระหว่างอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษากัน	43
17	คำอรรถาส่วนรอยละในการจัดกิจกรรม เกี่ยวกับการพูดและการเขียน การค้นหาคำรู้ ความเข้าใจ การสร้างหรือประดิษฐ์ของอาจารย์ ที่มีวุฒิปริญญาตรี	44
18	คำอรรถาส่วนรอยละในการจัดกิจกรรม เกี่ยวกับการพูดและการเขียน การค้นหาคำรู้ ความเข้าใจ การสร้างหรือประดิษฐ์ของอาจารย์ ที่มีวุฒิปริญญาโท	45
19	เปรียบเทียบการจัดกิจกรรมระหว่างอาจารย์ที่มีพื้นความรู้ทางวิชา ประวัติศาสตร์ต่างกัน	46
20	คำอรรถาส่วนรอยละในการจัดกิจกรรม เกี่ยวกับการพูดและการเขียน การค้นหาคำรู้ ความเข้าใจ การสร้างหรือประดิษฐ์ของอาจารย์ ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอก	47

21	คำอธิบายส่วนร้อยละในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพูดและการเขียน การค้นหาคำรู้ ความเข้าใจ การสร้างหรือประพันธ์ของอาจารย์ ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท หรือไม่ได้เรียนประวัติศาสตร์ เป็นวิชาโท	48
22	การแจกแจงปัญหาหรืออุปสรรคของอาจารย์ในการจัดกิจกรรมประกอบ การสอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง เรียงตามลำดับความสำคัญของปัญหา	49
23	เปรียบเทียบการใช้อุปกรณ์การสอนระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ใน การสอนต่างกัน	51
24	คำอธิบายส่วนร้อยละในการใช้อุปกรณ์การสอนประเภทหนังสือ วัสดุ และ อุปกรณ์ของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 1 - 4 ปี	52
25	คำอธิบายส่วนร้อยละในการใช้อุปกรณ์การสอนประเภทหนังสือ วัสดุ และ อุปกรณ์ของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป	53
26	เปรียบเทียบการใช้อุปกรณ์การสอนระหว่างอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษา ต่างกัน	54
27	คำอธิบายส่วนร้อยละในการใช้อุปกรณ์การสอนประเภทหนังสือ วัสดุ และ อุปกรณ์ของอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรี	55
28	คำอธิบายส่วนร้อยละในการใช้อุปกรณ์การสอนประเภทหนังสือ วัสดุ และ อุปกรณ์ของอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโท	56
29	เปรียบเทียบการใช้อุปกรณ์การสอนระหว่างอาจารย์ที่มีพื้นความรู้ทาง วิชาประวัติศาสตร์ต่างกัน	57
30	คำอธิบายส่วนร้อยละในการใช้อุปกรณ์การสอนประเภทหนังสือ วัสดุ และ อุปกรณ์ของอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอก	58

- 31 คำอธิบายส่วนร้อยละในการใช้อุปกรณ์การสอนประเภทหนังสือ วัสดุ และ
อุปกรณ์ของอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท หรือไม่ได้เรียน
ประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท 59
- 32 การแจกแจงปัญหาหรืออุปสรรคของอาจารย์ในการใช้อุปกรณ์การสอน
วิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
เรียงตามลำดับความสำคัญของปัญหา 60

บทนำ

ในสาขาสังคมศาสตร์ ประวัติศาสตร์เป็นวิชาหนึ่งที่มีความสำคัญและเป็นรากฐานของวิชาการทุกสาขา เพราะวิชาการใดก็ตามจำเป็นต้องเรียนจากประสบการณ์ในอดีต (สมศักดิ์ ชุโต, 2518 : 27) ประสบการณ์ในอดีตของมนุษย์นอกจากจะเป็นความรู้ที่สำคัญแล้วยังเป็นบทเรียนที่มีคุณค่าต่อมนุษย์ในสังคม (สืบแสง พรหมบุญ, 2518 : 35) ทั้งนี้ เพราะเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอดีตมักจะแตกต่างกันในค่านิยม พฤติกรรม เวลา สถานที่และตัวบุคคล แต่สามารถหาสาเหตุร่วมกันของหลาย ๆ เหตุการณ์ได้ ซึ่งช่วยให้สามารถวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังสามารถนำข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ในอดีตมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพเหตุการณ์ในปัจจุบันและเป็นแนวทางสำหรับอนาคตได้อีกด้วย ดังนั้นวิชาประวัติศาสตร์จึงเป็นรากฐานที่สำคัญของความเจริญก้าวหน้าของมนุษย์ในสังคม ไม่ว่าสังคมใดก็ตามวิวัฒนาการของสังคมหรือของชุมชนนั้น ๆ ย่อมขึ้นอยู่กับความเป็นมาในอดีตของชาตินั้น ๆ เป็นสำคัญ (ชาวนิธิย์ เกษตรศิริ และ สุชาติ สวัสดิ์ศรี, 2518 : 1)

ด้วยเหตุที่ประวัติศาสตร์เป็นวิชาที่มีความสำคัญต่อมนุษย์ดังกล่าวแล้ว วิชานี้จึงได้รับการบรรจุไว้ในหลักสูตรวิชาสังคมศึกษาของหลายระดับชั้นด้วยกัน โดยเฉพาะการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงของวิทยาลัยครูในประเทศไทยนั้น กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดวิชาประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอก - โท โดยจัดวิชาประวัติศาสตร์เป็นวิชาหนึ่งในหมวดสังคมศึกษาและมีความมุ่งหมายรวมกันอยู่ซึ่งจะแยกเป็นความมุ่งหมายในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ได้ดังนี้ เพื่อให้เข้าใจในความเป็นมาในอดีต ความเกี่ยวโยงในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และสรุปได้เป็นหลักเกณฑ์ที่จะทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในสถานการณ์ทั้งอดีตและปัจจุบัน ให้มีความรู้ในวิธีการศึกษารวบรวมข้อมูลและข้อเท็จจริงต่าง ๆ ซึ่งจะนำมาใช้ในการวิเคราะห์สภาพของสังคม ให้รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันสมัยอยู่เสมอ และให้รู้จักใช้วิจารณ์ในการ

พิจารณาปัญหาต่าง ๆ ได้ (หน่วยศึกษานิเทศก์, กรมการฝึกหัดครู, 2510 : 3) นอกจากนี้
 กาเนี่ยลส์ (Daniels, 1966 : 6-7) ยังได้กล่าวว่าในการสอนประวัติศาสตร์ควรเน้น
 ให้ผู้เรียนรู้จักคิด โดยการสร้างให้เกิดความสงสัยอันเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า
 หาข้อเท็จจริงเพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล ทั้งนี้ในการสอนประวัติศาสตร์
 นอกจากจะให้ผู้เรียนมีความรู้ในเนื้อหาวิชาประวัติศาสตร์แล้วควรจะเน้นให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้า
 หาความรู้ รู้จักคิดไตร่ตรอง วิเคราะห์และวิจารณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลด้วย ซึ่ง
 จะสอดคล้องกับแนวความคิดเกี่ยวกับการศึกษาแบบใหม่ (Progressive Education) ที่ว่า
 การศึกษาควรเป็นการสร้างความสามารถในการคิด ความสามารถในการใช้ปัญญาอย่างมีประสิทธิภาพ
 และกว้างขวางลึกซึ้ง ให้ผู้เรียนมีโอกาสศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง

(สุกิจ เหลาสุรินทร์, 2517 : 188-196) ทั้งนี้ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ในระดับ
 ประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง ครูควรจะเน้นความสำคัญในการฝึกฝนทางด้านสติปัญญา
 และให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้จากแหล่งวิชาต่าง ๆ มากกว่าการเน้นในด้านเนื้อหาของวิชา
 แต่เพียงอย่างเดียว ทั้งนี้เพราะการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดพิจารณาแก้ปัญหาด้วยตนเอง อย่างมี
 เหตุผลจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเรียนการสอนและการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปัจจุบัน
 ดังที่วิจิตร สีนสิริ (วิจิตร สีนสิริและคณะ, 2517 : 17) ได้กล่าวว่าหากช่วยให้
 เด็กได้สามารถใช้สติปัญญาอย่างเต็มที่ ก็มีโอกาที่จะอยู่รอดได้ในสังคมประชาธิปไตย

ทั้งนี้ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อให้เกิดคุณค่าและบรรลุผลตามจุดหมาย
 ครูจะต้องรู้จักเลือกกระบวนการเรียนการสอนที่ดีและเหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรม
 ตามที่ต้องการ

ในกระบวนการเรียนการสอนถือว่า วิธีสอนของครูเป็นสิ่งสำคัญในการให้การศึกษ
 แก่ผู้เรียน ครูต้องเลือกใช้วิธีสอนให้เหมาะสมกับจุดหมายและลักษณะของเนื้อหาวิชา ทั้งนี้
 เนื่องจากวิธีสอนมีหลายวิธีและไม่มีวิธีสอนใดที่จะสามารถนำมาใช้กับผู้เรียนหรือบทเรียนทั่วไปได้
 เพราะแต่ละวิธีสอนย่อมมีจุดหมายเฉพาะของตนเองและมีข้อดีข้อเสียอยู่ในตัวเองด้วย

(Kinder, 1959 : 40-41) ทั้งนี้ครูจึงควรใช้วิธีสอนหลาย ๆ วิธี วิธีสอนแบบบรรยาย
 หรือปาฐกถา (Lecture Method) เป็นวิธีสอนวิธีหนึ่งที่นิยมใช้ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์

เป็นวิธีที่ครูเป็นผู้บอกความรู้ให้แก่นักเรียนซึ่งวิธีสอนแบบนี้มีข้อเสียที่นักเรียนไม่มีโอกาสได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ไม่มีโอกาสกระทำกิจกรรมจึงทำให้นักเรียนขาดความสนใจและลืมนบทเรียนได้ง่าย แต่วิธีสอนแบบบรรยายจะช่วยให้การสอนดำเนินไปได้โดยสะดวกและรวดเร็ว

(Alexander and Halverson, 1963 : 13) ส่วนวิธีสอนแบบอภิปราย (Discussion Method) เป็นวิธีสอนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นและศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมในการเรียนมากขึ้น (Metcalfe, 1971 : 1126-1133) วิธีสอนแบบท่องจำซึ่งเน้นความสำคัญที่ตำราเรียนนั้น ทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายและขาดการส่งเสริมการใช้แหล่งวิชาอื่น ๆ ให้เป็นประโยชน์ แต่วิธีสอนแบบนี้เหมาะกับการเรียนการสอนที่มีเนื้อหาวิชากว้างขวาง เพราะจะช่วยจำกัดขอบข่ายของเนื้อหาวิชาให้ที่ขอบเขตที่แน่นอน

① (Alexander and Halverson, 1963 : 14-15) วิธีสอนแบบแก้ปัญหา (Problem - solving Method) เป็นวิธีสอนประวัติศาสตร์แบบหนึ่งที่ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้พบปัญหาและคิดวางแผนแก้ปัญหา โดยใช้หลักฐานและเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์มาเป็นหลักฐานอ้างอิง วิธีสอนแบบนี้จะช่วยให้นักเรียนรู้จักคิดอย่างมีเหตุผล รู้จักสังเกตความแตกต่างและสรุปแนวความคิดได้อย่างถูกต้อง (Sydney, 1959 : 87) ช่วยปลูกฝังทักษะในการอ่าน เขียน พูด และฟัง เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นการส่งเสริมความรับผิดชอบและความเป็นประชาธิปไตยอีกด้วย (นันทฤดี จงพยุหะ, 2516 : 36)

นอกจากนี้วิชาประวัติศาสตร์เป็นวิชาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องราวในอดีต ซึ่งเป็นเรื่องที่อยู่ห่างไกลจากตัวนักเรียน ดังนั้นการจัดกิจกรรมและการใช้อุปกรณ์ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์จึงมีความสำคัญที่จะช่วยโยงอดีตมาสู่ปัจจุบัน และช่วยให้นักเรียนรู้ในสิ่งที่ผ่านไปแล้วไกลความจริงมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะอุปกรณ์การสอนจะช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมและยังช่วยให้นักเรียนจดจำเรื่องราวต่าง ๆ ได้นาน ดังที่ แมคคลัสกี (McClusky, 1947 : 25) กล่าวว่า การสอนโดยใช้วัตถุแต่เพียงอย่างเดียว นักเรียนจะลืมนบทเรียนที่สอนอย่างรวดเร็ว นับว่าเป็นการสอนที่สิ้นเปลืองที่สุด การใช้อุปกรณ์การสอนจะช่วยขจัดความสิ้นเปลืองนี้และยังช่วยให้นักเรียนที่สอนคือผู้เรียนได้เรียนดียิ่งขึ้นด้วย

ทั้งนี้ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา-
ชั้นสูง ครูควรใช้วิธีสอน กิจกรรม และอุปกรณ์ในการสอนหลาย ๆ อย่างให้เหมาะสม
เพราะการใช้วิธีสอน การจัดกิจกรรมและการใช้อุปกรณ์การสอนที่ถูกต้องและเหมาะสมจะเป็น
เครื่องช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนและการสอนของครูบรรลุถึงจุดหมายได้ การส่งเสริม
ปรับปรุงการใช้วิธีสอน กิจกรรม และอุปกรณ์ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพ
ย่อมถือได้ว่าเป็นส่วนหนึ่งที่จะเพิ่มพูนคุณภาพของการศึกษาให้ดีขึ้นด้วย

จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา-
ชั้นสูง ณ สำนักงานเยาวชนแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร ในระหว่างวันที่ 18 - 27 มิถุนายน
พ.ศ. 2518 นั้น ปัญหาสำคัญที่อาจารย์สอนประวัติศาสตร์ได้พบก็คือ ผู้เรียนขาดความสนใจ
ในการเรียนและไม่เห็นความสำคัญของวิชาประวัติศาสตร์ ซึ่ง โอเวอร์มิลเลอร์
(Overmiller, 1957 : 51-54) ได้กล่าวว่า การที่ผู้เรียนเห็นความสำคัญของวิชา
ประวัติศาสตร์น้อยนั้นเป็นเพราะครูใหญ่เรียนจกจำเท่านั้น และเหตุการณ์ต่าง ๆ ในประวัติศาสตร์
โดยไม่คำนึงถึงการทำให้ผู้เรียนคิดและนำเหตุการณ์เหล่านั้นมาสัมพันธ์และเปรียบเทียบกับ
เหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน นอกจากนี้ยังไม่มีผู้กล่าวว่า การสอนวิชาประวัติศาสตร์เป็นการ
สอนที่ใช้วิธีการบรรยายหรือการบอกให้จด โดยผู้เรียนไม่ทราบถึงสาเหตุ ผลและความสำคัญ
ของเรื่องราวเหล่านั้น ผู้เรียนไม่มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นและขาดการค้นคว้าความรู้
ด้วยตนเอง (สืบแสง พรหมบุญ , 2517 : 21 - 22)

จะเห็นได้ว่า การที่ผู้เรียนขาดความสนใจและไม่เห็นความสำคัญในการเรียนวิชา
ประวัติศาสตร์นั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับเนื้อหาของวิชาประวัติศาสตร์ หากแต่มีสาเหตุมาจากวิธีการดำเนินการ
การสอนของครูเป็นประการสำคัญ การแก้ไข ปรับปรุง หรือค้นหาวิธีการสอน การจัดกิจกรรม
และการใช้อุปกรณ์การสอนที่เหมาะสม ย่อมเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนวิชา
ประวัติศาสตร์ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น แต่ก่อนที่จะแก้ไขหรือปรับปรุงควรจะมีการ
ศึกษาวิจัยการสอนวิชาประวัติศาสตร์ที่ปฏิบัติกันอยู่ ทั้งนี้เพื่อจะได้เป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุง
แก้ไขได้อย่างถูกต้องด้วยเหตุนี้กล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยต้องการจะศึกษาถึงการใช่วิธีสอน
กิจกรรม และอุปกรณ์ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ของอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครู ซึ่งเป็น

สถาบันที่ผลิตครูเพื่อออกไปทำหน้าที่ในการสอนว่า อาจารย์ที่สอนวิชาประวัติศาสตร์ใช้วิธีสอนแบบใด มีการจัดกิจกรรม และอุปกรณ์ในการสอนมากน้อยเพียงใด และในการใช้วิธีสอนกิจกรรม และอุปกรณ์ในการสอนมีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง ตลอดจนอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกัน มีวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกัน และมีพื้นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์แตกต่างกัน มีการใช้วิธีสอน กิจกรรม และอุปกรณ์ในการสอนแตกต่างกันหรือไม่ ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ให้ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาข้อเท็จจริง เกี่ยวกับการใช้วิธีสอน กิจกรรมและอุปกรณ์ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ที่มณฑลไคบ๊วย
2. เพื่อศึกษาปัญหาในด้านการใช้วิธีสอน การจัดกิจกรรมและการใช้อุปกรณ์ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
3. เพื่อเปรียบเทียบอาจารย์ที่สอนวิชาประวัติศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงที่มีประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกัน มีวุฒิทางการศึกษาแตกต่างกัน และที่มีพื้นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์แตกต่างกัน จะมีการใช้วิธีสอน กิจกรรม และอุปกรณ์ในการสอน วิชาประวัติศาสตร์แตกต่างกันหรือไม่
4. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการสอนวิชาประวัติศาสตร์ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ผลการวิจัย ทำให้ทราบถึงข้อเท็จจริงในการใช้วิธีสอน กิจกรรม และอุปกรณ์ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง เพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไขปรับปรุงการสอนวิชาประวัติศาสตร์ของอาจารย์ในสถาบันฝึกหัดครูให้ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิธีสอน กิจกรรม และอุปกรณ์ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ซึ่งฝ่ายบริหารในสถาบันฝึกหัดครูจะใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ในสถาบันให้ตรงตามปัญหาและอุปสรรคที่มีอยู่

3. ผลของการศึกษาจะเป็นประโยชน์แก่อนุชนิเทศก์ กรมการฝึกหัดครูใช้เป็นแนวทางในการนิเทศการสอนวิชาประวัติศาสตร์ในด้านการจัดอบรมหรือสัมมนาอาจารย์ที่สอนวิชาประวัติศาสตร์เพื่อให้เกิดความรู้ทางด้านการใช้วิธีสอน กิจกรรม และการใช้อุปกรณ์ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

4. ทำให้ทราบว่าอาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ที่มีความแตกต่างกันในด้านการประกอบในการสอน วุฒิทางการศึกษา และพื้นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์จะใช้วิธีสอน กิจกรรม และอุปกรณ์ในการสอนแตกต่างกันอย่างไร ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลในการเสนอแนะการจัดอาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การวิจัยครั้งนี้ กระทบกับอาจารย์ผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงในวิทยาลัยครู สังกัดกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคจำนวน 29 แห่ง มีจำนวน 195 คน

2. การวิจัยครั้งนี้ ศึกษาเฉพาะในด้านที่เกี่ยวกับการใช้วิธีสอน กิจกรรม และอุปกรณ์ในการสอน ตลอดจนปัญหาในการใช้วิธีสอน กิจกรรม และอุปกรณ์ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง เท่านั้น

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. วิธีสอน หมายถึงการใช้วิธีการต่าง ๆ ในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยแบ่งวิธีสอนออกเป็น 4 แบบคือ

1.1 วิธีสอนแบบบรรยาย เป็นวิธีการที่ผู้สอนใช้วิธีการบรรยาย บอกเล่า ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรู้ต่าง ๆ แก่ผู้เรียน แจกหัวข้อเรื่องโดยสังเขปประกอบการ บรรยาย การเชิญวิทยากรมาบรรยาย การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามหรือแสดงความคิดเห็น ภายหลังการบรรยาย

1.2 วิธีสอนแบบอภิปราย เป็นวิธีการที่ผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนอ่านหนังสือ หรือบทความมาล่วงหน้า และเสนอปัญหาให้ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น หรือ ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันกำหนดหัวข้อให้ผู้เรียนกลุ่มหนึ่ง ไปศึกษาคนควาเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วนำมาอภิปรายแสดงความคิดเห็นให้เพื่อนฟังในชั้น

1.3 วิธีสอนแบบใช้ตำราเรียน เป็นวิธีการที่ผู้สอนจัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยยึดถือตำราเรียนที่ทางวิทยาลัยกำหนดให้ หรือเอกสารประกอบคำบรรยายผู้สอนและคณะอาจารย์ ของวิทยาลัยได้จัดทำขึ้นเป็นหลัก โดยผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนอ่านตำราเรียนมาล่วงหน้าแล้วผู้สอน อธิบายเพิ่มเติม หรือผู้สอนอธิบายทเรียนตามเนื้อหาในตำราเรียนและให้ผู้เรียนแสดง ความ คิดเห็น หรือให้คนควาเพิ่มเติม

1.4 วิธีสอนแบบแก้ปัญหา เป็นวิธีการที่ผู้สอนจัดให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดย การสร้างปัญหาขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์เพื่อหาเหตุผลในการแก้ปัญหาโดยใช้วิธีการศึกษา คนควาและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสรุปเป็นหลักเกณฑ์หรือความรู้

2. กิจกรรม หมายถึง การที่ผู้สอนเป็นผู้จัดกระทำ หรือกำหนดให้ผู้เรียนกระทำ ทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ในสิ่งที่ผู้สอนต้องการโดยแบ่ง เป็น 3 ประเภท คือ

2.1 กิจกรรมเกี่ยวกับการพูดและการเขียน หมายถึงกิจกรรมที่ผู้สอนจัดให้ ผู้เรียนปฏิบัติโดยการให้คนควาเขียนรายงาน การรายงานปากเปล่า การเขียนบทความ จุดสาร การสนทนาซักถาม แสดงความคิดเห็น การเปรียบเทียบ การวิพากษ์วิจารณ์ และ การอภิปรายในหัวข้อต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับบทเรียน

2.2 กิจกรรมเกี่ยวกับการค้นหาคำควา ความเข้าใจ หมายถึงกิจกรรมที่ ผู้สอนจัดให้ผู้เรียนคนควาเพิ่มเติมโดยการอ่านหนังสืออุเทศ วารสารทางวิชาการ นิตยสาร

และสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ การพิมพ์ความ ปราศจาก การอภิปราย การโต้วาที การฟังวิทยากร ที่เชิญมาบรรยาย การสังเกตหรือถ่ายภาพนตร์ โทรศัพท์ การศึกษานอกสถานที่ การรวบรวม ขาวสารและเก็บสะสมวัสดุต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์

2.3 กิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างหรือประดิษฐ์ หมายถึงกิจกรรมที่ผู้สอนจัดให้ ผู้เรียนทำอุปกรณ์การสอนอย่างใดอย่างหนึ่ง การวาดแผนที่ แผนภูมิ สร้างหุ่นจำลอง การจัดนิทรรศการ และป้ายนิเทศ

3. อุปกรณ์ หมายถึงเครื่องมือ และวัสดุต่าง ๆ ที่ผู้สอนนำมาใช้ประกอบการเรียน การสอน เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปโดยสะดวกรวดเร็ว และช่วยให้การเรียน การสอนบรรลุผลตามความมุ่งหมาย โดยแบ่งอุปกรณ์การสอนออกเป็น 3 ประเภทคือ

3.1 ประเภทหนังสือ ได้แก่ แบบเรียน เอกสารประกอบบทเรียน สารานุกรม นิตยสาร วารสาร หนังสือพิมพ์และสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ

3.2 ประเภทวัสดุ หมายถึงอุปกรณ์การสอนที่ไม่ต้องใช้เครื่องฉาย ได้แก่ รูปภาพ แผนที่ แผนภูมิ ของจริง หุ่นจำลอง ป้ายนิเทศ การจัดนิทรรศการ

3.3 ประเภทอุปกรณ์ หมายถึงอุปกรณ์การสอนที่ต้องใช้เครื่องฉายประกอบ การใช้ ได้แก่ ภาพยนตร์ สไลด์ फिल्मสตริป โทรศัพท์ วิทยุ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องฉายภาพโปร่งแสง (Overhead Projector) เครื่องฉายภาพทึบแสง (Opaque Projector)

4. ผู้สอน หมายถึงครูอาจารย์ผู้ทำการสอนวิชาประวัติศาสตร์ในระดับประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาชั้นสูงของวิทยาลัยครูต่าง ๆ ที่เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ของกรมการฝึกหัดครูทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 29 แห่ง

5. ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง หมายถึงการศึกษาตามหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ซึ่งเป็นหลักสูตรสำหรับฝึกอบรมผู้ที่ทำการสอนในระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น โดยรับผู้สำเร็จหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา หรือผู้สำเร็จชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย มีกำหนดเวลาเรียน 2 ปี ได้ประกาศนียบัตรเทียบเท่าอนุปริญญา

6. ประสบการณ์ในการสอน หมายถึงจำนวนปีที่อาจารย์ในกลุ่มตัวอย่างได้กระทำการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงมาแล้วโดยแบ่งออกเป็น

6.1 อาจารย์ที่สอนตั้งแต่ 1 - 4 ปี

6.2 อาจารย์ที่สอนตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป

7. วุฒิทางการศึกษา หมายถึงระดับความรู้ทางการศึกษาของอาจารย์ผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งออกเป็น

7.1 อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี

7.2 อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท

8. พื้นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ หมายถึงพื้นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ของอาจารย์ในกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งแบ่งออกเป็น

8.1 อาจารย์ที่เรียนวิชาประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท หรือไม่ได้อ่านประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท

8.2 อาจารย์ที่เรียนวิชาประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอก

ข้อตกลงเบื้องต้น

ผู้วิจัยได้ตั้งข้อตกลงเบื้องต้นในการวิจัยครั้งนี้ ไว้ดังนี้

1. จำนวนอาจารย์ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้ เป็นอาจารย์ที่สอนประวัติศาสตร์ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ของปีการศึกษา 2518

2. การออกแบบสอบถามของอาจารย์เหล่านี้ จะถือว่าเป็นการเกิดจากใจจริง.

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้วิธีสอน กิจกรรม และอุปกรณ์ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์โดยเฉพาะนั้น ยังไม่เป็นที่สนใจกันอย่างกว้างขวางนัก การค้นคว้าวิจัยส่วนมากที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ มักจะมุ่งศึกษาเปรียบเทียบการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ตลอดจนปัญหาหรืออุปสรรคในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ซึ่งเป็นการกล่าวรวม ๆ ถึงสภาพการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ด้วย ทั้งนี้

สิริวรรณ สุวรรณภา (สิริวรรณ สุวรรณภา, 2517 : 143) ได้ศึกษาปัญหาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทยในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นจากครูและนักเรียน ผลปรากฏว่าครูส่วนใหญ่ใช้วิธีการสอนแบบอธิบาย บทเรียนโดยทั่วไปตามเนื้อหาวิชา กิจกรรม ส่วนใหญ่ที่ครูใช้ คือการทำรายงาน ส่วนการพาผู้เรียนไปศึกษานอกสถานที่มีบ้างแต่ไม่มากนัก ส่วนอุปกรณ์การสอนที่ครูใช้มากที่สุด ได้แก่ แผนที่ ในด้านวิธีสอนผู้เรียนส่วนใหญ่ของการครูที่มีการสอนที่ทันสมัยและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนซักถามและแสดงความคิดเห็น ส่วนการจัดกิจกรรมผู้เรียนมีความเห็นว่าครูยังจัดกิจกรรมน้อยมาก กิจกรรมที่ผู้เรียนต้องการให้ครูจัดทำมากที่สุดคือ หัตถศึกษาและการฉายภาพยนตร์ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ในการสอนควรควรเน้นให้ผู้เรียนได้เห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของวิชาประวัติศาสตร์ ควรใช้วิธีสอนแบบใหม่ ๆ โดยเน้นถึงความสำคัญในการแก้ปัญหา มากกว่าการเน้นเนื้อหาวิชา

อมรา มนัสวาณิช (อมรา มนัสวาณิช, 2513 : 159) ได้ศึกษาปัญหาการสอนสังคมศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนรัฐบาลในภาคการศึกษา 2 ผลปรากฏว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนระหว่าง 1 - 4 ปี มักจะใช้วิธีสอนแบบบรรยายและให้ผู้เรียนจดตาม ส่วนผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มักจะใช้วิธีการอธิบายและให้ผู้เรียนค้นคว้าเพิ่มเติม ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนยังไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร

เพราะผู้เรียนส่วนใหญ่ยังไม่รู้จักวิธีการทำงานอย่างถูกต้อง นอกจากนี้ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ยังพบปัญหาที่สำคัญคือ อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอแก่ความต้องการ และโรงเรียนตั้งอยู่ไกลจากศูนย์กลางทางคมนาคมประวัติศาสตร์ จึงเป็นอุปสรรคสำคัญในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ว่า ครูควรสอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดโดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีนิสัยในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

✓ **พรเพ็ญ ชีระกุล (พรเพ็ญ ชีระกุล, 2515 : 56)** ได้ศึกษาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย แผนกวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนราษฎร์ในเขต นครหลวง ผลปรากฏว่าการสอนประวัติศาสตร์ยังไม่ได้มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักคิด ค้นคว้าหาเหตุผลแก้ปัญหาด้วยตัวเอง วิธีสอนส่วนใหญ่ครูใช้วิธีการอธิบายบทเรียนตามหลักสูตรแล้วให้ผู้เรียนจดในค่านความคิดเห็นของผู้เรียนที่เกี่ยวกับวิธีสอน ผู้เรียนต้องการให้ครูอธิบายอย่างกว้างขวาง ยกตัวอย่างและสอดแทรกความคิดเห็นของครูไว้ด้วย นอกจากนี้ผู้เรียนต้องการให้มีการจัดทัศนศึกษาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ในขณะที่กำลังเรียน ต้องการครูที่มีความชำนาญในการสอน เป็นนักวิจารณ์อย่างมีเหตุผล และมีความเห็นว่าถ้าวิธีการสอนของครูก็จะทำให้นักเรียนวิชาประวัติศาสตร์สนใจมากขึ้น

เขาวภา สิงห์พันธุ์ (เขาวภา สิงห์พันธุ์, 2514 : 96) ได้ศึกษาปัญหาการสอนสังคมศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียนการช่าง ภาคการศึกษา 1 ปรากฏว่าครูส่วนใหญ่ใช้วิธีสอนแบบอธิบายบทเรียนตามเนื้อหาในแบบเรียน โดยการเน้นให้ผู้เรียนจดจำชื่อ สถานที่ วัน เดือน ปี การจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนมีไม่มากนัก กิจกรรมที่จัดได้แก่ การให้ผู้เรียนค้นคว้าและพุดร่ายงานหน้าชั้น การอธิบายบทเรียน ทำสรุปภาพส่วนการโต้วาที การจัดนิทรรศการและการจัดทัศนศึกษานอกสถานที่จะมีน้อยมาก สำหรับความคิดเห็นของผู้เรียน ผู้เรียนส่วนใหญ่ต้องการให้ครูจัดกิจกรรมใหม่บ่อยครั้งและใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน นอกจากนี้ผู้เรียนยังต้องการให้ครูเป็นผู้ที่มีความรู้ในเนื้อหาวิชา มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง และมีวิธีการสอนดี ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีการใช้วิธีสอนใหม่ ๆ ส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสปรับปรุงการสอนให้ก้าวหน้าโดยจัดให้มีการอบรม

เกี่ยวกับวิธีการสอน การจัดกิจกรรม และการใช้อุปกรณ์ในการสอน

สมประสงค์ นามบุญลือ (สมประสงค์ นามบุญลือ, 2515 : 347) ได้ศึกษาปัญหาการเรียนการสอนสังคมศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง เพื่อต้องการทราบปัญหาและเปรียบเทียบปัญหาระหว่างสถาบันฝึกหัดครูในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค พบว่าในการสอน อาจารย์ส่วนใหญ่ใช้การสอนแบบบรรยายสลับการซักถาม และให้ผู้เรียนทำรายงาน ทั้งนี้เพราะเนื้อหาวิชามาก การสอนด้วยวิธีอื่นทำให้การสอนไม่ทันตามหลักสูตร ส่วนกิจกรรมที่จัดมากคือ การให้ผู้เรียนรวบรวมข่าว และภาพข่าว ในค่านอุปกรณ์การสอนที่ใช้มากได้แก่ แผนที่ แผนภูมิ นอกจากนี้ยังได้พบว่า ปัญหาที่สำคัญในการใช้อุปกรณ์การสอนคือ อุปกรณ์มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอแก่ความต้องการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนิตยสาร วารสาร และเอกสารจากสถาบันต่าง ๆ นอกจากนี้อาจารย์และผู้เรียนยังมีความรู้ในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม เนื่องจากหนังสือคนควาจากห้องสมุดมีน้อยไม่เพียงพอแก่ความต้องการ

ลดาวัลย์ มาลยะวงศ์ (ลดาวัลย์ มาลยะวงศ์, 2516 : 111) ได้ศึกษาสภาพการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง เพื่อรวบรวมสิ่งที่ปัญหาและอุปสรรคในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ผลปรากฏว่า อาจารย์ส่วนใหญ่สอนไม่ทันตามหลักสูตรทั้งนี้เพราะแต่ละวิชากำหนดเนื้อหาให้เรียนมากเกินไปจึงไม่สอดคล้องกับเวลาเรียน ทั้งนี้ผู้สอนจึงใช้วิธีการเล่าเรื่องย่อ ๆ ให้ผู้เรียนฟัง เมื่อสอนไม่ทัน ภายหลังครูผู้สอนจึงไม่สามารถจัดกิจกรรมประกอบการสอนได้ นอกจากนี้ยังขาดแหล่งวิชาที่จะค้นคว้าเพิ่มเติม ขาดอุปกรณ์การสอนเพราะอยู่ไกลแหล่งอุปกรณ์และวิทยาลัยครูไม่จัดงบประมาณในการใช้อุปกรณ์การสอนให้จึงทำให้การสอนไม่ไ้ผลดี

สมสรร วงษ์อุยน้อย (สมสรร วงษ์อุยน้อย, 2518 : 55) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนด้านการบรรยายของอาจารย์ที่สอนวิชาประวัติศาสตร์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ผลปรากฏว่า พฤติกรรมการสอนด้านการบรรยายของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน จะมีพฤติกรรมการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนน้อยจะบรรยายในการให้ความรู้การอธิบายเนื้อหาวิชาหรือการให้ความรู้พื้นฐานมากกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนมาก

ส่วนอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนมากจะชักถาม ยอมรับความคิดเห็นและสร้างความสนใจของผู้เรียนมากกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนน้อย

จากการวิจัยดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ครูส่วนมากมักใช้วิธีสอนแบบบรรยายหรืออธิบายเนื้อหาตามแบบเรียน โดยเน้นในด้านรายละเอียดของเนื้อหาวิชาประวัติศาสตร์มากกว่าการใช้วิธีสอนแบบอื่น ๆ ถึงแม้ว่าวิธีสอนแบบบรรยายจะเป็นวิธีสอนที่จำเป็นวิธีหนึ่งในการสอนประวัติศาสตร์ แต่การสอนแบบบรรยายไม่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน จึงเป็นการสอนที่ยึดครูเป็นศูนย์กลางในการให้ความรู้ยู่ตลอดเวลา ซึ่งเป็นการขัดกับหลักการจัดการศึกษาแผนใหม่ที่มุ่งให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้นด้วยตนเอง ด้วยเหตุนี้จึงมีผู้สนใจนำวิธีสอนแบบต่าง ๆ มาทดลองใช้ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ เท่าที่เห็นสมควรจะนำมากล่าวถึงดังนี้

เปี่ยมจิตต์ เกียรติบรรลือ (เปี่ยมจิตต์ เกียรติบรรลือ, 2511 : 46) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการสอนวิชาสังคมศึกษาในชั้นประถมศึกษาตอนปลายด้วยฟิล์มสกริปกับการสอนด้วยปากเปล่า พบว่าครูส่วนใหญ่ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย การใช้อุปกรณ์การสอนมีน้อยมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุปกรณ์ประเภทเครื่องฉาย เช่น ฟิล์มสกริป จึงทำให้ผู้เรียนไม่มีทักษะและขาดความเคยชินในการที่จะเรียนรู้โดยใช้อุปกรณ์การสอน ผู้เรียนขาดทักษะในการดูและการแปลความจากภาพจึงทำให้ได้รับความรู้จากเรื่องที่สอนโดยใช้ฟิล์มสกริปน้อยลงไป ผู้วิจัยได้ขอเสนอแนะว่า ควรจะได้มีการส่งเสริมให้ครูใช้อุปกรณ์ประเภทเครื่องฉายเป็นอุปกรณ์การสอนให้มากขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา

แมซเซียลาส (Massialas, 1961 : 1530A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับวิธีสอนวิชาประวัติศาสตร์โลกในโรงเรียนมัธยมศึกษาของมหาวิทยาลัยอินเดียนา มีวัตถุประสงค์ที่จะวิเคราะห์ผลของการสอนโดยแบ่งผู้เรียนออกเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มแรกใช้วิธีสอนแบบวิธีการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Method) โดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ตั้งปัญหา ตั้งสมมุติฐาน แก้ไขปัญหาตลอดจนสรุปผลของปัญหา ส่วนกลุ่มที่ 2 ใช้วิธีสอนแบบบรรยายเนื้อหาวิชาตามข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์อย่างละเอียด และผู้วิจัยได้ทดสอบโดยใช้ข้อสอบที่วัดความรู้ใน

เนื้อหาวิชาวัดความสามารถในการวิเคราะห์ของผู้เรียนรวมทั้งการบันทึกการเรียนรู้ในชั้นที่มีชั่วโมง
อภิปรายด้วย ผลการวิจัยปรากฏว่า ผู้เรียนในกลุ่มที่เรียนโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ มีความ
สามารถในการใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถวิเคราะห์
และอภิปรายปัญหาต่าง ๆ ได้ อย่างมีเหตุผลมากกว่าผู้เรียนที่ได้รับการสอนแบบบรรยายเนื้อหาตาม
ข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์

โรส (Rose, 1971 : 6374A-6375A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีสอน
ประวัติศาสตร์อเมริกันและการเปลี่ยนแปลงทางค่านิยมและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดย
แบ่งผู้เรียนออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 ใช้วิธีสอนแบบเดิม (traditional) กลุ่มที่ 2
ใช้วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน (inquiry) ผลปรากฏว่า

1. ผู้เรียนที่ใช้วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน (inquiry) มีผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนดีกว่า ๆ กับผู้เรียนที่เรียนจากวิธีสอนแบบเดิม (traditional)
2. เมื่อทดลองสอนโดยแยกผู้เรียนออกเป็นกลุ่มตามความสามารถ ผลปรากฏว่า
ผู้เรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวนและวิธีสอนแบบเดิมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่
แตกต่างกัน

จอห์นสัน (Johnson, 1962 : 2718A-2719A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการสอน
ประวัติศาสตร์อเมริกันในโรงเรียนมัธยมศึกษาชั้น 11 ของมหาวิทยาลัยมินิโซตา โดยแบ่ง
ผู้เรียนออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 ใช้การสอนแบบอธิบายเนื้อหาวิชาที่ละเอียดลึกซึ้ง
เฉพาะเรื่อง ส่วนกลุ่มที่ 2 ใช้การสอนแบบอธิบายเนื้อหาครอบคลุมเรื่องราวอย่างกว้าง ๆ
โดยมีจุดประสงค์ที่จะวิเคราะห์ว่า การสอนแบบใดจะมีผลสัมฤทธิ์ในทางการเรียน และให้
ผู้เรียนจดจำผลการเรียนรู้ได้นานกว่ากัน ผลปรากฏว่า การสอนทั้ง 2 แบบคือการอธิบาย
เนื้อหาวิชาที่ละเอียดลึกซึ้งเฉพาะเรื่องกับการสอนแบบอธิบายเนื้อหาครอบคลุมเรื่องราวอย่าง
กว้าง ๆ นั้นไม่มีความแตกต่างกันในค่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว
ภายหลังจากการทดลอง

เลตซ์เทอร์ (Letzter, 1971 : 5160A-5161A) ได้เปรียบเทียบการสอน
ประวัติศาสตร์โลก โดยใช้วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวน (inquiry) ผู้วิจัยได้ทดลองสอนกับ

ผู้เรียนชั้น 10 โดยแบ่งผู้เรียนออกเป็น 2 กลุ่มก่อนที่ทั้ง 2 ใช้วิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวนในรูปแบบของการสรุปครอบคลุม (covering - law) ส่วนกลุ่มที่ 2 ใช้วิธีสอนในรูปแบบของการสรุปตามกรณี (ideal - typical) ผลปรากฏว่า การสอนในรูปแบบของการสรุปครอบคลุม (covering - law) จะทำให้เกิดการสรุปเกินความจริง (over generalization) ส่วนการสอนในรูปแบบของการสรุปตามกรณี (ideal - typical) จะช่วยลดการสรุปเกินความจริงเพราะผู้เรียนจะมีระมัดระวังในการที่จะนำเอาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเฉพาะกรณีไปเชื่อมโยงกับเหตุการณ์อื่น ๆ

คิง (King, 1960 : 4052) ได้ทำการวิเคราะห์วิธีการสอนของครูสังคมศึกษา ซึ่งสำรวจการศึกษาในระหว่างปี 1940 - 1958 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยและให้ข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรส่งเสริมให้ครูสังคมศึกษามีการใช้วิธีสอนด้วยวิธีแก้ปัญหา
2. ควรมีการผลิตอุปกรณ์การสอน เช่น ฟิล์มภาพยนตร์เพื่อประกอบการสอน

วิชาสังคมศึกษาโดยเฉพาะ

3. ครูควรจะมีทักษะ เจตคติและความสนใจในการสอนวิชาสังคมศึกษาให้มากขึ้น

จะเห็นได้ว่าในวิชาประวัติศาสตร์ ครูสอนสามารถนำวิธีสอนแบบแก้ปัญหาและวิธีสอนแบบสืบสวนสอบสวนมาใช้ได้คล่องแคล่วกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนแบบแก้ปัญหาจะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการวิเคราะห์และพิจารณาปัญหาต่าง ๆ ได้ดียิ่งขึ้น มีเหตุผล และยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย โดยเฉพาะการสอนวิชาประวัติศาสตร์ในปัจจุบัน ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาได้เห็นถึงความสำคัญของการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์มากขึ้น เพราะการจัดกิจกรรมช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการกระทำซึ่งช่วยให้เข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้ดีกว่าการเรียนรู้จากการท่องจำเนื้อหาวิชาที่ครูเป็นผู้กำหนดให้ จึงได้มีการศึกษาและเสนอแนะการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ดังนี้

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู (หน่วยศึกษานิเทศก์, กรมการฝึกหัดครู, 2510 : 22 - 82) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมประกอบการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงไว้ โดยเสนอให้ครูและนักเรียนร่วมกันจัดนิทรรศการ จัดทำจุลสารเกี่ยวกับเหตุการณ์ในปัจจุบัน เชิญวิทยากรมาบรรยาย กำหนดปัญหาให้ผู้เรียนศึกษาจนกว่าจะอ่านแล้วสามารถลงงานข้อที่ระบุในชั้น และให้ผู้เรียนช่วยกันจัดทำอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่เกี่ยวกับเรื่องราวหรือเหตุการณ์ในบทเรียน

สิริมา วรยิ่งยง (สิริมา วรยิ่งยง, 2499 : 53) ได้ศึกษาเกี่ยวกับโครงการจัดและดำเนินการสอนวิชาภูมิศาสตร์ - ประวัติศาสตร์แผนใหม่ พบว่าแนวการสอนแผนใหม่จะช่วยให้การเรียนวิชาภูมิศาสตร์ - ประวัติศาสตร์เป็นที่น่าสนใจกว่าที่จะให้ผู้เรียนเป็นฝ่ายนั่งฟังโดยครูเป็นผู้บรรยายแต่เพียงฝ่ายเดียว ดังนั้นในการสอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม มีโอกาสซักถาม ได้แสดงความคิดเห็นและได้ศึกษาจนกว่าหาความรู้อย่างตนเอง มีการจัดการศึกษานอกสถานที่ โดยครูเป็นผู้คอยให้ความช่วยเหลือจะช่วยให้การสอนได้ผลดียิ่งขึ้น

สนธิ เย็นเป็นสุข (สนธิ เย็นเป็นสุข, 2504 : 61) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพิพิธภัณฑสถานสำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยมีจุดประสงค์ที่จะศึกษาว่า ครูใช้วิธีใดที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขข้อบกพร่องและเสนอแนะวิธีการที่จะทำให้การเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ก้าวหน้ายิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่า ครูควรฝึกหัดให้ผู้เรียนรู้จักค้นคว้าความรู้ด้วยตนเองและรู้จักวิจารณ์ผลงานการค้นคว้าเหล่านั้นด้วย ครูควรพาผู้เรียนไปชมโบราณวัตถุหรือสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์อย่างน้อยหนึ่งครั้ง โรงเรียนควรจัดตั้งพิพิธภัณฑสถานสำหรับโรงเรียนขึ้น ทั้งนี้เพราะการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าชมและใช้พิพิธภัณฑสถานที่มีอยู่มากที่สุดจะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและจำบทเรียนได้แม่นยำ ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาประวัติศาสตร์ด้วย

บราวน์ (Brown, 1971 : 758A-759A) ได้วิเคราะห์โครงการสอนวิชาประวัติศาสตร์อเมริกันชั้น 8 ของโรงเรียนมัธยมแห่งรัฐเนบราสกา โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงลักษณะของกิจกรรมต่าง ๆ ในวิชาประวัติศาสตร์ที่ครูสอนจัดให้แก่ผู้เรียน การดำเนินการวิจัยโดยใช้วิธีการสังเกตการเรียนการสอน และใช้การสัมภาษณ์ครูและผู้เรียนเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลมาใช้วิเคราะห์ ผลปรากฏว่า กิจกรรมที่ใช้ในการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์อเมริกันชั้น 8 ได้แก่การให้อ่านตำราเรียนเป็นการบ้าน การรายงานปากเปล่าและการทดสอบในระยะเวลาต่าง ๆ กัน โดยกิจกรรมเหล่านี้จะเน้นในเรื่องข้อเท็จจริงจำกัความและเหตุการณ์ต่าง ๆ ส่วนในด้านวิธีสอนครูส่วนมากใช้วิธีการอธิบายบทเรียนตามเนื้อหาในหลักสูตร

จากการวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่า การจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนจะเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ นอกจากการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนแล้ว การใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาประวัติศาสตร์ก็มีความสำคัญควบคู่กัน ทั้งนี้เพราะอุปกรณ์การสอนจะช่วยให้ผู้เรียนมีกิจกรรมต่าง ๆ ไปในตัวซึ่งนับว่าเป็นผลดีต่อผู้เรียนด้วย (ชาร์ง บัวตรี, 2504 : 191) เกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนได้มีผู้ศึกษาและวิจัยดังนี้

สมศรี สุวรรณเกษร (สมศรี สุวรรณเกษร, 2504 : 45) ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการใช้อุปกรณ์การสอนวิชาสังคมศึกษา โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนในโครงการปรับปรุงรวม 9 โรงเรียน ได้พบว่าอุปกรณ์การสอนมีน้อยไม่เพียงพอแก่ความต้องการ นอกจากนี้ครูยังขาดความสามารถในการใช้อุปกรณ์การสอน ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะว่า ทางโรงเรียนควรจัดงบประมาณและให้บริการแก่ครูในการผลิตและการใช้อุปกรณ์การสอน นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการควรจัดให้มีการสัมมนาและอบรมวิชาสาขาศึกษาแก่ครูทั้งนี้เพื่อช่วยสร้างเจตคติที่ดีแก่ครูในการใช้อุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน

คลินตัน (Clinton, 1966 : 1963A) ได้ศึกษาโครงการจัดการศึกษาและปัญหาของครูใหม่ในรัฐเท็กซัส พบว่าครูใหม่มีปัญหาทางด้านการสอน การเตรียมการสอน และการใช้อุปกรณ์การสอนเพื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา

ฟลิงค์และคณะ (Flink and others, 1962 : 46 - 55) ได้ศึกษาถึงปัญหาในการสอนสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศฟิลิปปินส์ พบว่าปัญหาสำคัญคือ การขาดแคลนอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการสอนจึงทำให้การสอนไม่ได้ผลดีในการศึกษาถึงปริมาณของอุปกรณ์การสอน ได้พบว่า ครูใช้อุปกรณ์การสอนแต่ละชนิดแตกต่างกัน อุปกรณ์การสอนที่ครูใช้มากเป็นอุปกรณ์ประเภทรูปภาพ แผนที่ และแผนที่ ส่วนภาพยนตร์และฟิล์มสตริปจะมีการใช้น้อยมาก

มิเกล (Mikhail, 1960 : 555) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการใช้อุปกรณ์การสอน พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนมากจะใช้อุปกรณ์ในการสอนมากกว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย และครูที่ได้รับการฝึกฝนการใช้อุปกรณ์การสอนมาเป็นอยางดี จะใช้อุปกรณ์การสอนมากกว่าครูที่ไม่ได้รับการฝึก

จากการศึกษาที่กล่าวมาแล้ว ทำให้ทราบว่าในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงนั้น ครูผู้สอนควรใช้วิธีสอน กิจกรรม และอุปกรณ์ในการสอนหลาย ๆ อย่างให้เหมาะสม นอกจากนี้จากการศึกษาวิจัย ยังได้พบว่าครูที่มีประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกัน จะใช้วิธีสอน การจัดกิจกรรม และใช้อุปกรณ์ในการสอนแตกต่างกัน ด้วยเหตุนี้ทำให้นักคิดว่าครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ในการสอน วิธีการศึกษาและพื้นความรู้ในวิชาประวัติศาสตร์แตกต่างกันจะใช้วิธีสอน กิจกรรม และอุปกรณ์ในการสอนแตกต่างกันด้วย

สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานเกี่ยวกับอาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ที่มีความแตกต่างกันในด้านประสบการณ์ในการสอน วิธีการศึกษา และพื้นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ไว้ดังนี้

1. อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง
ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน ใช้วิธีสอนแตกต่างกัน
2. อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง
ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน มีการจัดกิจกรรมแตกต่างกัน
3. อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง
ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน ใช้อุปกรณ์การสอนแตกต่างกัน
4. อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง
ที่มีวิิทางการศึกษาต่างกัน ใช้วิธีสอนแตกต่างกัน
5. อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง
ที่มีวิิทางการศึกษาต่างกัน มีการจัดกิจกรรมแตกต่างกัน
6. อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง
ที่มีวิิทางการศึกษาต่างกัน ใช้อุปกรณ์การสอนแตกต่างกัน
7. อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง
ที่มีพื้นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ต่างกัน ใช้วิธีสอนแตกต่างกัน
8. อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง
ที่มีพื้นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ต่างกัน มีการจัดกิจกรรมแตกต่างกัน
9. อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง
ที่มีพื้นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ต่างกัน ใช้อุปกรณ์การสอนแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการ

กลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษากับอาจารย์ที่สอนวิชาประวัติศาสตร์ ครอบคลุมรายวิชาการศึกษาชั้นสูง ในสถาบันฝึกหัดครู 29 แห่ง มีจำนวนทั้งสิ้น 195 คน และได้รับแบบสอบถามคืน 181 คน จึงได้แสดงจำนวนไว้ในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนอาจารย์ประวัติศาสตร์ในกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานศึกษา

ลำดับ	วิทยาลัยครู	จำนวน	ลำดับ	วิทยาลัยครู	จำนวน
1	จันทร์เกษม	5	16	พระนครศรีอยุธยา	6
2	บ้านสมเด็จเจ้าพระยา	10	17	พิบูลสงคราม พิษณุโลก	7
3	สวนสุนันทา	4	18	นครสวรรค์	8
4	สวนกุหลาบ	5	19	อุตรดิตถ์	8
5	พระนคร	8	20	เชียงใหม่	6
6	ฉะเชิงเทรา	2	21	ลำปาง	5
7	เพชรบุรีวิทยาลัยเกษตร	8	22	อุตรธานี	7
8	นครปฐม	4	23	สกลนคร	6
9	ยะลา	5	24	อุบลราชธานี	7
10	สงขลา	6	25	มหาสารคาม	6
11	นครศรีธรรมราช	7	26	นครราชสีมา	6
12	ภูเก็ต	8	27	บุรีรัมย์	6
13	หมู่บ้านจอมบึง ราชบุรี	7	28	ฉะเชิงเทรา	6
14	เพชรบุรี	7	29	จันทบุรี	4
15	เทพสตรี ลพบุรี	7		รวม	181

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการเก็บรายละเอียดต่าง ๆ จากกลุ่มตัวอย่างที่กระจายอยู่ในวิทยาลัยครูทั่วประเทศ

1. การดำเนินการสร้างแบบสอบถาม

ในการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักการเกี่ยวกับการใช้วิธีสอน กิจกรรม และอุปกรณ์การสอนแบบต่าง ๆ จากตำราเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง คือ หลักการและวิธีสอนแบบต่าง ๆ ของมอนโร และ มาร์ค (Monroe and Marks, 1965 : 747) หนังสือแนะแนวการสอนสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาของเคนเวอร์ที (Kenworthy, 1970 : 85 - 311) หนังสือการสอนสังคมศึกษาของ เวสเลย์ และ รอนสกี (Wesley and Wronski, 1964 : 349 - 374)

1.2 ศึกษาหลักสูตรและหนังสือแนะแนวการสอนวิชาสังคมศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง พุทธศักราช 2510 (หน่วยศึกษานิเทศก์, กรมการฝึกหัดครู, 2510 : 82) เพื่อให้มีความเข้าใจถึงลักษณะของวิชาและรายละเอียดของเนื้อหา

1.3 ศึกษาแบบสอบถามจากงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้วิธีสอน การจัดกิจกรรม และการใช้อุปกรณ์การสอน

1.4 นำความรู้ที่ได้จาก 1.1 - 1.3 มาสร้างเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้วิธีสอน กิจกรรม และอุปกรณ์ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ภาคผนวก ค. หน้า 81)

2. ลักษณะของแบบสอบถาม มีลักษณะดังนี้

2.1 แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ชนิด 5 ตัวเลือก โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบและให้น้ำหนักตามความสำคัญ คือมากที่สุด ค่อนข้างมาก ปานกลาง ค่อนข้างน้อย และน้อยที่สุด เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการใช้

วิธีสอน การจัดกิจกรรม และการใช้อุปกรณ์ในการสอนของผู้สอน

2.2 แบบสอบถามชนิดเลือกตอบ เป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบเลือกตอบเพื่อเก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการใช้วิธีสอน การจัดกิจกรรม และการใช้อุปกรณ์ในการสอน

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 103 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับผู้ตอบ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนในค่านิยมระยะเวลาที่ทำการสอน จำนวนรายวิชาที่สอน วุฒิทางการศึกษา และพื้นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์

ตอนที่ 2 วิธีการสอน เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ และปัญหาในการใช้วิธีสอน

ตอนที่ 3 กิจกรรมประกอบการสอน เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมประกอบการสอน และปัญหาในการจัดกิจกรรมประกอบการสอนวิชาประวัติศาสตร์

ตอนที่ 4 อุปกรณ์การสอน เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอน และปัญหาในการใช้อุปกรณ์การสอนในวิชาประวัติศาสตร์

3. การวิเคราะห์แบบสอบถาม

3.1 แบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยอาศัยหลักการตามข้อ 1.1 – 1.3 นั้นได้นำไปทดลองใช้กับนิสิตปริญญาโทที่เคยเป็นอาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง ในสถานฝึกหัดครูจำนวน 15 คน

3.2 การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ผู้วิจัยหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรของ Kuder - Richardson สูตรที่ 20 (K.R. 20) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่น .7064 แสดงว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมีค่าความเชื่อมั่นสูงพอที่จะใช้วัดครั้งต่อไปได้

การส่งแบบสอบถามและการรวบรวมข้อมูล

การส่งแบบสอบถามและการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังนี้

1. สํารวจจํานวนอาจารย์ที่สอนวิชาประวัติศาสตร์ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูงจากสถาบันฝึกหัดครูทั้ง 29 แห่ง โดยผู้วิจัยได้ส่งใบสำรวจไปยังหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา (ดูภาคผนวก ก. หน้า 79) และได้ติดต่อสอบถามเป็นส่วนทํากับอาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครูต่าง ๆ ปรากฏว่ามีจํานวนอาจารย์ที่สอนวิชาประวัติศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูงทั้งสิ้น 195 คน

2. ผู้วิจัยได้จัดส่งแบบสอบถามพร้อมทั้งหนังสือของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ดูภาคผนวก ข. หน้า 80) ไปยังหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาในวิทยาลัยครูต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาคโดยทางไปรษณีย์ พร้อมทั้งได้ติดต่อเป็นการส่วนตัวกับอาจารย์ในวิทยาลัยครูต่าง ๆ ให้เป็นตัวแทนในการแจกจ่ายและรวบรวมแบบสอบถามส่งกลับคืนส่วนในวิทยาลัยครูส่วนกลาง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกและรับคืนด้วยตนเอง ปรากฏว่าได้รับความร่วมมือจากสถาบันต่าง ๆ เป็นอย่างดี

การจัดกระทำกับข้อมูล

แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาทั้งหมด 181 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.82 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังนี้

1. สํารวจแบบสอบถามแต่ละฉบับที่ได้รับกลับคืนมาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของคำตอบต่าง ๆ ผลปรากฏว่ามีแบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถใช้ในการวิจัยได้ 171 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.47 ของจํานวนผู้ตอบแบบสอบถาม

2. แยกแบบสอบถามออกเป็น 6 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อย (สอนตั้งแต่ 1 - 4 ปี โดยถือว่าระยะเวลา 1 - 4 ปี ยังเป็นระยะเริ่มแรกในการทำงาน ยังคงมีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงสิ่งต่าง ๆ อยู่เสมอ) กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการสอนมาก (สอนตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป โดยถือว่าระยะเวลาคงแล้ว ผู้สอนจะมีความชำนาญมากขึ้น และการทำงานเริ่มอยู่ตัวแล้ว) กลุ่มที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี กลุ่มที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท กลุ่มที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอก กลุ่มที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโทหรือ

ไม่ไ้เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท

3. นำคำตอบจากแบบสอบถามตอนที่ 2, 3, 4 ที่เกี่ยวกับการใช้วิธีสอน การจัดกิจกรรม และการใช้อุปกรณ์การสอนมาแปลความหมายโดยการให้คะแนนตามน้ำหนักของคำตอบดังนี้

1	แทนน้ำหนักของคะแนน	น้อยที่สุด
2	แทนน้ำหนักของคะแนน	ค่อนข้างน้อย
3	แทนน้ำหนักของคะแนน	ปานกลาง
4	แทนน้ำหนักของคะแนน	ค่อนข้างมาก
5	แทนน้ำหนักของคะแนน	มากที่สุด

4. หาความถี่ของคะแนนทุก ๆ ข้อในแบบสอบถามตอนที่ 2, 3, 4 ตามความมุ่งหมายของการวิจัย

5. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเหล่านี้ด้วยวิธีการทางสถิติ

6. แปลความจากข้อมูลที่วิเคราะห์ออกมาแล้ว เพื่อรายงานและสรุปผลการวิเคราะห์นั้น ๆ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าสถิติพื้นฐาน

หาคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร (McNemar, 1960 : 16)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนอาจารย์ในกลุ่มตัวอย่าง

หาความแปรปรวน (Variance) โดยใช้สูตร (Ferguson, 1966 : 67)

$$s^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ s^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 N แทน จำนวนอาจารย์ในกลุ่มตัวอย่าง

2. เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ t - test
 เพื่อที่ว่า คะแนนเฉลี่ยของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันหรือไม่ (McNemar, 1960 : 109)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{N_1} + \frac{s_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ t แทน ความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
 $\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
 s_1^2, s_2^2 แทน ความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2
 N_1, N_2 แทน จำนวนอาจารย์ในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

3. การคำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรของ Kuder -
 Richardson สูตรที่ 20 (K.R. 20) จากสูตร (Magnusson, 1968 : 115 - 118)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \cdot \frac{s_t^2 - \sum s_i^2}{s_t^2}$$

เมื่อ r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 s_t^2 แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมด
 s_i^2 แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามแต่ละข้อ

4. หากอัตราส่วนร้อยละของข้อมูลแต่ละรายการของแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการใช้ชีวิต การจัดกิจกรรม และการใช้อุปกรณ์การสอนวิชาประวัติศาสตร์ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกและความเข้าใจตรงกันในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ไว้ดังนี้

N	แทน	จำนวนอาจารย์ในกลุ่มตัวอย่าง
X	แทน	คะแนนดิบ
$\sum X$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนดิบ
$\sum X^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน X
t	แทน	ค่าความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายในการวิจัยครั้งนี้ จะเสนอตามลำดับขั้นดังนี้คือ

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัย.
2. การเปรียบเทียบการใช้วิธีสอน โดยแยกตามประสบการณ์ในการสอน วุฒิทางการศึกษา และพันความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์
3. การเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมการสอน โดยแยกตามประสบการณ์ในการสอน วุฒิทางการศึกษา และพันความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์
4. การเปรียบเทียบการใช้อุปกรณ์การสอน โดยแยกตามประสบการณ์ในการสอน วุฒิทางการศึกษา และพันความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์

5. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาหรืออุปสรรคในการใช้วิธีสอน กิจกรรม และการใช้อุปกรณ์การสอน

1. เกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้นคว้า

ตาราง 2 จำนวนอาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง โดยจำแนกตามประสบการณ์ในการสอน วุฒิทางการศึกษา และพื้นที่ความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์

ประสบการณ์ในการสอน (ปี)	ปริญญาตรี		รวม	ปริญญาโททางการศึกษาและประวัติศาสตร์	รวม
	เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอก	เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโทหรือไม่ได้เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท			
1	10	18	28	6	34
2	8	15	23	5	28
3	12	13	25	9	34
4	7	8	15	2	17
5	7	4	11	5	16
6	7	6	13	2	15
7	4	1	5	2	7
8	2	3	5	1	6
9	—	1	1	3	4
10	1	3	4	2	6
ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	1	1	2	2	4
รวม	59	73 *	132	39	171

*ผู้ที่ไม่ได้เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท หมายถึง ผู้เรียนวิชาอื่นๆ เป็นวิชาเอก-โท มีจำนวน 5 คน

จากตาราง 2 อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์จะแบ่งได้เป็นกลุ่ม คือ กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 1 - 4 ปี จำนวน 113 คน กลุ่มที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 4 ขึ้นไป จำนวน 58 คน กลุ่มที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 132 คน กลุ่มที่มีวุฒิปริญญาโททางการศึกษาและประวัติศาสตร์จำนวน 39 คน กลุ่มที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอก จำนวน 98 คน กลุ่มที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท หรือไม่ไดเรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท จำนวน 73 คน

2. เปรียบเทียบการใช้วิธีสอน โดยแยกตามประสบการณ์ในการสอน วุฒิทางการศึกษา พื้นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ และปัญหาในการสอนวิชาประวัติศาสตร์

2.1 เปรียบเทียบการใช้วิธีสอนระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน

สมมติฐานการวิจัย อาจารย์สอนประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันใช้วิธีสอนแตกต่างกัน

ตาราง 3 เปรียบเทียบการใช้วิธีสอนระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน

จำนวนปีในการสอน	ค่าสถิติ			
	N	$\bar{X}$	S^2	t
1 - 4 ปี	113	38.3716	42.3427	2.1134 *
ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป	58	40.4827	36.1488	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 แสดงว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน ใช้วิธีสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.1134$)

เมื่อพิจารณาการใช้วิธีสอนในแต่ละวิธี เพื่อศึกษาปริมาณการใช้วิธีสอนของอาจารย์ที่มี
ประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 1 - 4 ปี และอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป
ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 4 ค่าอัตราส่วนร้อยละในการใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แบบอภิปราย
แบบใช้ตำราเรียน และแบบแก้ปัญหาของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอน
ตั้งแต่ 1 - 4 ปี

วิธีสอน	มาตราส่วนประมาณค่า				
	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	ค่อนข้างน้อย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	ค่อนข้างมาก (ร้อยละ)	มากที่สุด (ร้อยละ)
บรรยาย	21.24	15.27	23.45	25.22	14.82
อภิปราย	11.06	20.13	42.48	24.12	2.21
ใช้ตำราเรียน	5.90	17.99	36.28	30.68	9.14
แก้ปัญหา	14.16	26.99	34.96	22.12	1.77

จากตาราง 4 จะเห็นได้ว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 1 - 4 ปี
ใช้วิธีสอนแบบบรรยายค่อนข้างมาก ส่วนวิธีสอนแบบอภิปราย แบบใช้ตำราเรียน และแบบ
แก้ปัญหา ใช้ระดับปานกลาง แต่ถ้ามองค่าอัตราส่วนร้อยละในอันที่จริงลงมา จะพบว่า
วิธีสอนที่ใช้ค่อนข้างน้อย ได้แก่ วิธีสอนแบบแก้ปัญหา

ตาราง 5 ค่าอัตราส่วนร้อยละในการใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แบบอภิปราย แบบใช้
ตำราเรียน และแบบแก้ปัญหาของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่
4 ปีขึ้นไป

วิธีสอน	มาตราส่วนประมาณค่า				
	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	ค่อนข้างน้อย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	ค่อนข้างมาก (ร้อยละ)	มากที่สุด (ร้อยละ)
บรรยาย	14.22	13.36	24.57	29.74	18.10
อภิปราย	7.76	21.55	40.95	25.86	3.88
ใช้ตำราเรียน	6.32	12.64	33.90	35.63	11.49
แก้ปัญหา	14.66	24.14	37.93	17.24	6.03

จากตาราง 5 จะเห็นได้ว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป
ใช้วิธีสอนแบบใช้ตำราเรียนค่อนข้างมาก รองลงมาได้แก่วิธีสอนแบบบรรยาย ส่วนวิธีสอนแบบ
อภิปรายและแบบแก้ปัญหาใช้ระดับปานกลาง แต่ถ้าวิจำรณาค่าอัตราส่วนร้อยละในอันที่รองลงมา
จะพบว่าวิธีสอนที่ใช้ค่อนข้างน้อย ได้แก่วิธีสอนแบบแก้ปัญหา

2.2 เปรียบเทียบการใช้วิธีสอนระหว่างอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาดังกัน

สมมติฐานการวิจัย อาจารย์สอนประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ที่มีวุฒิทางการศึกษาดังกันใช้วิธีสอนแตกต่างกัน

ตาราง 6 เปรียบเทียบการใช้วิธีสอนระหว่างอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาดังกัน

วุฒิ	ค่าสถิติ			
	N	$\bar{X}$	S^2	t
ปริญญาตรี	132	38.9545	29.3185	0.2967
ปริญญาโท	39	39.1025	1.0418	

จากตาราง 6 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีและอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโท ใช้วิธีสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นก็คือ อาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาดังกัน ใช้วิธีสอนไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาการใช้วิธีสอนในแต่ละวิธี เพื่อศึกษาปริมาณการใช้วิธีสอนของอาจารย์ ที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีและอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาโท ปรากฏผล ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 7 ค่าอัตราส่วนร้อยละในการใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แบบอภิปราย
แบบใช้ตำราเรียน และแบบแก้ปัญหาของอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรี

วิธีสอน	มาตราส่วนประมาณค่า				
	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	ค่อนข้างน้อย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	ค่อนข้างมาก (ร้อยละ)	มากที่สุด (ร้อยละ)
บรรยาย	21.21	14.77	23.48	24.24	16.29
อภิปราย	9.09	20.64	45.27	22.54	2.46
ใช้ตำราเรียน	5.30	16.16	36.11	32.83	9.60
แก้ปัญหา	14.39	25.38	36.36	20.45	3.41

จากตาราง 7 จะเห็นว่าอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีใช้วิธีสอนแบบบรรยาย ค่อนข้างมาก ส่วนวิธีสอนแบบอภิปราย แบบใช้ตำราเรียน และแบบแก้ปัญหาใช้ระดับปานกลาง แต่ถาพิจารณา ค่าอัตราส่วนร้อยละในอันดับรองลงมา จะพบว่าวิธีสอนที่ใช้ค่อนข้างน้อยได้แก่ วิธีสอนแบบแก้ปัญหา

ตาราง 8 ค่าอัตราส่วนร้อยละในการใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แบบอภิปราย
แบบใช้ตำราเรียน และแบบแก้ปัญหาของอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโท

วิธีสอน	มาตราส่วนประมาณค่า				
	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	ค่อนข้างน้อย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	ค่อนข้างมาก (ร้อยละ)	มากที่สุด (ร้อยละ)
บรรยาย	17.31	14.10	25.00	28.85	14.74
อภิปราย	12.82	20.51	30.77	32.05	3.85
ใช้ตำราเรียน	8.55	16.24	33.33	30.77	11.11
แก้ปัญหา	14.10	28.21	34.62	20.51	2.56

จากตาราง 8 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโทใช้วิธีสอนแบบบรรยายและแบบ
อภิปรายค่อนข้างมาก ส่วนวิธีสอนแบบใช้ตำราเรียนและแบบแก้ปัญหาใช้ระดับปานกลาง

2.3 เปรียบเทียบการใช้วิธีสอนระหว่างอาจารย์ที่มีพื้นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์
ทางกัน

สมมติฐานการวิจัย อาจารย์สอนประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
ที่มีพื้นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ทางกัน ใช้วิธีสอนแตกต่างกัน

ตาราง 9 เปรียบเทียบการใช้วิธีสอนระหว่างอาจารย์ที่มีพื้นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์
ทางกัน

พื้นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์	ค่าสถิติ			
	N	$\bar{X}$	S^2	t
เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอก	98	39.2755	37.3769	0.3148
เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโทหรือ	73	39.5342	21.4606	
ไม่ได้เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท				

จากตาราง 9 แสดงว่าอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอกและอาจารย์ที่เรียน
ประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท หรือไม่ได้เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท ใช้วิธีสอนแตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ อาจารย์ที่มีพื้นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ทางกันใช้วิธีสอน
ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาปริมาณการใช้วิธีสอนแต่ละวิธี เพื่อศึกษาปริมาณการใช้วิธีสอนของอาจารย์
ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอก และอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโทหรือไม่ได้เรียน
ประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 10 ค่าอัตราส่วนร้อยละในการใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แบบอภิปราย แบบใช้
ตำราเรียน และแบบแก้ปัญหาของอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอก

วิธีสอน	มาตราส่วนประมาณค่า				
	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	ค่อนข้างน้อย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	ค่อนข้างมาก (ร้อยละ)	มากที่สุด (ร้อยละ)
บรรยาย	18.11	14.03	23.98	28.57	15.31
อภิปราย	10.46	19.39	40.82	26.02	3.32
ใช้ตำราเรียน	5.10	17.01	35.37	31.29	11.22
แก้ปัญหา	14.29	29.59	34.18	19.90	2.04

จากตาราง 10 แสดงให้เห็นว่า อาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอกใช้วิธีสอน
แบบบรรยายค่อนข้างมาก ส่วนวิธีสอนแบบอภิปราย แบบใช้ตำราเรียน และแบบแก้ปัญหา
ใช้ระดับปานกลาง แต่ถาพิจรณาค่าอัตราส่วนร้อยละในอันดับรองลงมาจะพบว่า วิธีสอนที่ใช้
ค่อนข้างน้อยคือ วิธีสอนแบบแก้ปัญหา

ตาราง 11 ค่าอัตราส่วนร้อยละในการใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แบบอภิปราย
แบบใช้ตำราเรียน และแบบแก้ปัญหาของอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์
เป็นวิชาโทหรือไม่ได้เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท

วิธีสอน	มาตราส่วนประมาณค่า				
	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	ค่อนข้างน้อย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	ค่อนข้างมาก (ร้อยละ)	มากที่สุด (ร้อยละ)
บรรยาย	19.86	15.41	23.63	24.32	16.78
อภิปราย	9.25	22.26	43.49	22.95	2.05
ใช้ตำราเรียน	7.31	15.07	35.62	33.79	8.22
แก้ปัญหา	14.38	21.23	38.36	21.23	4.79

จากตาราง 11 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท หรือไม่ได้เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท ใช้วิธีสอนแบบบรรยายค่อนข้างมาก ส่วนวิธีสอนแบบอภิปรายแบบใช้ตำราเรียน และแบบแก้ปัญหาใช้ระดับปานกลาง

ตาราง 12 การแจกแจงปัญหาหรืออุปสรรคของอาจารย์ในการสอนประวัติศาสตร์
ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง เรียงตามลำดับความสำคัญ
ของปัญหา

ปัญหา	จำนวนความถี่	ร้อยละ
นักศึกษาขาดทักษะในการคิด วิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ	125	8.72
นักศึกษาขาดการฝึกฝนในด้านการแสวงหาความรู้จึงไม่เห็นความสำคัญ ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	122	8.51
ขาดแหล่งวิชา เช่น ห้องสมุดอื่น ๆ นอกสถานศึกษาที่จะค้นคว้าเพิ่มเติม ในด้านการเรียนการสอน	118	8.23
การจัดอภิปรายของใช้เวลานาน ทำให้สอนไม่ทันตามหลักสูตร	115	8.03
นักศึกษาเคยชินต่อการสอนแบบบรรยายมากกว่าวิธีสอนแบบอื่น ๆ ต้องสอนหลายวิชาในภาคเรียนเดียวกัน จึงไม่มีเวลาเพียงพอที่จะจัด เตรียมวิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้	111	7.75
การนำวิธีสอนแบบต่าง ๆ มาใช้ ทำให้สอนเนื้อหาไม่ทัน	106	7.40
จำนวนนักศึกษามีมากเกินไปจึงใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ไม่สะดวก	97	6.77
การจัดให้นักศึกษาอภิปรายในแต่ละครั้งมักไม่ได้รับผลสำเร็จเท่าที่ควร	89	6.21
วิทยาลัยไม่มีงบประมาณค่าใช้จ่ายในการเชิญวิทยากร	83	5.79
วิทยาลัยไม่อำนวยความสะดวกในการจัดพิมพ์เอกสารแจกนักศึกษา	78	5.44
มีชั่วโมงสอนมากจึงไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้าเพื่อจัดทำคำราเรียน หรือ เอกสารประกอบคำบรรยายได้	63	4.40
วิทยาลัยขาดงบประมาณในการจัดทำคำราเรียน	62	4.33
การใช้คำราเรียนทำให้นักศึกษาเบื่อหน่าย และขาดความกระตือรือร้นใน การเรียน	55	3.84
	53	3.70

ตาราง 12 (ต่อ)

ปัญหา	จำนวนความถี่	ร้อยละ
ไม่มีตำราประวัติศาสตร์เล่มใดที่จะใช้เป็นหลักในการสอนได้	43	3.00
ไม่ทราบว่าจะใช้วิธีสอนใดจึงจะเหมาะกับจุดมุ่งหมาย เนื้อหาและความสนใจของนักศึกษา	35	2.44
การเชิญวิทยากรมาบรรยายทำให้สอนเนื้อหาไม่ทันตามหลักสูตร	32	2.23
การใช้วิธีสอนหลายวิธีทำให้การสอนยุ่งยาก และเสียเวลามาก	29	2.02
ไม่ได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ภายในหมวดในการจัดทำตำราเรียน	17	1.19
รวม	1433*	100.00

* คอมน้อยกว่า 1 คำตอบ

จากตาราง 12 แสดงให้เห็นว่าปัญหาในการสอนประวัติศาสตร์ระดับประกาศนียบัตร-
 วิชาการศึกษาชั้นสูงที่อาจารย์พบมากที่สุด คือ นักศึกษาขาดทักษะในการคิด วิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ
 ปัญหาที่พบบรองลงมา คือ นักศึกษาขาดการฝึกฝนในด้านการแสวงหาความรู้จึงไม่เห็นความสำคัญ
 ในการศึกษาคนเดียวคนเดียว ขาดแหล่งวิชา เช่น ห้องสมุดอื่น ๆ นอกสถานศึกษาที่จะค้นคว้า
 เพิ่มเติมในชั้นวิธีการสอน การจัดอภิปรายต้องใช้เวลามากทำให้สอนไม่ทันตามหลักสูตร
 ส่วนปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ ไม่ได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ภายในหมวดในการจัดทำ
 ตำราเรียน

3. เปรียบเทียบการจัดกิจกรรม โดยแยกตามประสบการณ์ในการสอน วุฒิทางการศึกษา ทัศนคติทางวิชาชีพประวัติศาสตร์ และปัญหาในการจัดกิจกรรมประกอบการสอนประวัติศาสตร์

3.1 เปรียบเทียบการจัดกิจกรรมระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนด้วยกัน

สมมติฐานการวิจัย อาจารย์สอนประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างก็มีการจัดกิจกรรมแตกต่างกัน

ตาราง 13 เปรียบเทียบการจัดกิจกรรมระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนด้วยกัน

จำนวนปีในการสอน	ค่าสถิติ			
	N	$\bar{X}$	S^2	t
1 - 4 ปี	113	43.8584	90.3190	1.5515
ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป	58	46.1724	82.6715	

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 1 - 4 ปี และอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป มีการจัดกิจกรรมประกอบการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือเวลาที่ได้เคยทำการสอนมากหรือน้อยไม่ได้ทำให้การจัดกิจกรรมประกอบการสอนของอาจารย์แตกต่างกันเลย

เมื่อพิจารณาปริมาณการจัดกิจกรรมในแต่ละประเภทเพื่อศึกษาปริมาณการจัดกิจกรรมของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 14 ค่าอัตราส่วนร้อยละในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพูดและการเขียน
การค้นหาคำรู้ ความเข้าใจ การสร้างหรือประดิษฐ์ของอาจารย์
ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 1 - 4 ปี

ประเภทของกิจกรรม	มาตราส่วนประมาณค่า				
	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	ค่อนข้างน้อย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	ค่อนข้างมาก (ร้อยละ)	มากที่สุด (ร้อยละ)
การพูดและการเขียน	15.04	18.05	32.39	24.78	9.73
การค้นหาคำรู้ความเข้าใจ	22.12	22.88	30.85	18.33	5.82
การสร้างหรือประดิษฐ์	19.25	23.01	34.51	19.25	3.98

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 1 - 4 ปี
จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพูดและการเขียน การค้นหาคำรู้ความเข้าใจ การสร้างหรือประดิษฐ์
อยู่ในระดับปานกลาง แต่ถาพิจารณาอัตราส่วนร้อยละในอันดับรองลงมา จะพบว่ากิจกรรมที่จัด
อยู่ในขั้นค่อนข้างมากกว่ากิจกรรมประเภทอื่น ได้แก่ กิจกรรมเกี่ยวกับการพูดและการเขียน

ตาราง 15 ค่าอัตราส่วนร้อยละในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพูดและการเขียน การค้นหาความรู้ความเข้าใจ การสร้างหรือประดิษฐ์ ของอาจารย์ ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป

ประเภทของกิจกรรม	มาตราส่วนประมาณค่า				
	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	ค่อนข้างน้อย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	ค่อนข้างมาก (ร้อยละ)	มากที่สุด (ร้อยละ)
การพูดและการเขียน	13.45	12.07	36.90	27.59	10
การค้นหาความรู้ความเข้าใจ	21.43	21.43	29.31	21.67	6.16
การสร้างหรือประดิษฐ์	10.34	17.67	42.24	24.57	5.17

จากตาราง 15 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพูดและการเขียน การค้นหาความรู้ความเข้าใจ การสร้างหรือประดิษฐ์ ในระดับปานกลาง แต่ถาพิจาณาอัตราส่วนร้อยละในอันดับรองลงมา จะพบว่ากิจกรรมที่จัดอยู่ในขั้นค่อนข้างมากกว่ากิจกรรมประเภทอื่น ได้แก่ กิจกรรมเกี่ยวกับการพูดและการเขียน

3.2 เปรียบเทียบการจักกิจกรรมระหว่างอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน
สมมติฐานการวิจัย อาจารย์สอนประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
 ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีการจักกิจกรรมแตกต่างกัน

ตาราง 16 เปรียบเทียบการจักกิจกรรมระหว่างอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน

วุฒิ	ค่าสถิติ			
	N	$\bar{X}$	S^2	t
ปริญญาตรี	132	44.5530	90.0353	0.2333
ปริญญาโท	39	44.9487	85.5762	

จากตาราง 16 แสดงว่าอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรี และอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโท
 มีการจักกิจกรรมประกอบการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากข้อมูลนี้ทำให้ทราบว่า การจักกิจกรรมประกอบการสอนของอาจารย์ที่มีวุฒิระดับ
 ปริญญาตรีและปริญญาโทเมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วจะไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาปริมาณ
 การจักกิจกรรมในแต่ละประเภทเพื่อศึกษาปริมาณการจักกิจกรรมของอาจารย์ที่มีวุฒิต่างกัน
 ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 17 ค่าอัตราส่วนร้อยละในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพูดและการเขียน การค้นหาความรู้ ความเข้าใจ การสร้างหรือประดิษฐ์ของอาจารย์ ที่มีวุฒิปริญญาตรี

ประเภทของกิจกรรม	มาตราส่วนประมาณค่า				
	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	ค่อนข้างน้อย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	ค่อนข้างมาก (ร้อยละ)	มากที่สุด (ร้อยละ)
การพูดและการเขียน	13.94	16.82	35.30	24.55	9.39
การค้นหาความรู้ความเข้าใจ	20.89	24.03	31.17	17.64	6.28
การสร้างหรือประดิษฐ์	14.77	21.97	38.83	20.08	4.36

จากตาราง 17 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพูดและการเขียน การค้นหาความรู้ความเข้าใจ การสร้างหรือประดิษฐ์ในระดับปานกลาง แต่ถ้าวัดพิจารณาค่าอัตราส่วนร้อยละในอันดับรองลงมา จะพบว่า กิจกรรมที่จัดอยู่ในขั้นค่อนข้างมากกว่ากิจกรรมประเภทอื่น ได้แก่ กิจกรรมเกี่ยวกับการพูดและการเขียน ส่วนกิจกรรมที่จัดอยู่ในขั้นค่อนข้างน้อยกว่ากิจกรรมประเภทอื่น ได้แก่ กิจกรรมเกี่ยวกับการค้นหาความรู้ ความเข้าใจ

ตาราง 18 ค่าอัตราส่วนร้อยละในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพูดและการเขียน
การค้นหาคำรู้ความเข้าใจ การสร้างหรือประดิษฐ์ของอาจารย์
ที่มีวุฒิปริญญาโท

ประเภทของกิจกรรม	มาตราส่วนประมาณค่า				
	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	ค่อนข้างน้อย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	ค่อนข้างมาก (ร้อยละ)	มากที่สุด (ร้อยละ)
การพูดและการเขียน	16.41	13.33	29.23	29.74	11.28
การค้นหาคำรู้ความเข้าใจ	25.27	16.85	27.47	25.64	4.76
การสร้างหรือประดิษฐ์	21.15	18.59	31.41	24.36	4.49

จากตาราง 18 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโทจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพูดและการเขียนค่อนข้างมาก ส่วนกิจกรรมที่จัดในระดับปานกลาง ได้แก่ กิจกรรมเกี่ยวกับการค้นหาคำรู้ความเข้าใจ และกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างหรือประดิษฐ์

3.3 เปรียบเทียบการจัดกิจกรรมระหว่างอาจารย์ที่มีพื้นฐานทางวิชาประวัติศาสตร์ต่างกัน

สมมติฐานการวิจัย อาจารย์สอนประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูงที่มีพื้นฐานทางวิชาประวัติศาสตร์ต่างกันมีการจัดกิจกรรมแตกต่างกัน

ตาราง 19 เปรียบเทียบการจัดกิจกรรมระหว่างอาจารย์ที่มีพื้นฐานทางวิชาประวัติศาสตร์ต่างกัน

พื้นฐานทางประวัติศาสตร์	ค่าสถิติ			
	N	$\bar{X}$	S^2	t
เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอก	98	44.5306	70.6433	0.1749
เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท	73	44.7945	113.5821	
หรือไม่ได้เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท				

จากตาราง 19 แสดงว่าอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอกและอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโทหรือไม่ได้เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท มีการจัดกิจกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าพื้นฐานทางวิชาประวัติศาสตร์ของอาจารย์ไม่ได้เป็นตัวแปรที่ทำให้การจัดกิจกรรมของอาจารย์แตกต่างกันเลย

เมื่อพิจารณาปริมาณการจัดกิจกรรมในแต่ละประเภท เพื่อศึกษาปริมาณการจัดกิจกรรมของอาจารย์ที่มีพื้นฐานทางวิชาประวัติศาสตร์ต่างกัน ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 20 ค่าอัตราส่วนร้อยละในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพูดและการเขียน การค้นหาความรู้ความเข้าใจ การสร้างหรือประดิษฐ์ของอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอก

ประเภทของกิจกรรม	มาตราส่วนประมาณค่า				
	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	ค่อนข้างน้อย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	ค่อนข้างมาก (ร้อยละ)	มากที่สุด (ร้อยละ)
การพูดและการเขียน	15.31	14.29	33.67	26.53	10.20
การค้นหาความรู้ความเข้าใจ	22.30	22.45	30.47	19.53	5.25
การสร้างหรือประดิษฐ์	16.33	20.66	38.27	20.66	4.08

จากตาราง 20 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอก จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพูดและการเขียน การค้นหาความรู้ความเข้าใจ การสร้างหรือประดิษฐ์ในระดับปานกลาง แต่ถาพิจาณาอัตราส่วนร้อยละในอันดับรองลงมาจะพบว่า กิจกรรมที่จัดอยู่ในชั้นค่อนข้างมากกว่ากิจกรรมประเภทอื่น ได้แก่กิจกรรมเกี่ยวกับการพูดและการเขียน ส่วนกิจกรรมที่จัดค่อนข้างน้อยกว่ากิจกรรมประเภทอื่น ได้แก่ กิจกรรมเกี่ยวกับการค้นหาความรู้ ความเข้าใจ

ตาราง 21 ค่าอัตราส่วนร้อยละ ในการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพูดและการเขียน การค้นหาความรู้ความเข้าใจ การสร้างหรือประดิษฐ์ของอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโทหรือไม่ได้เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท

ประเภทของกิจกรรม	มาตราส่วนประมาณค่า				
	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	ค่อนข้างน้อย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	ค่อนข้างมาก (ร้อยละ)	มากที่สุด (ร้อยละ)
การพูดและการเขียน	13.42	18.36	34.25	24.66	9.32
การค้นหาความรู้ ความเข้าใจ	21.33	22.31	30.14	19.37	6.85
การสร้างหรือประดิษฐ์	16.10	21.92	35.62	21.58	4.79

จากตาราง 21 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท หรือไม่ได้เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพูดและการเขียน การค้นหาความรู้ความเข้าใจ การสร้างหรือประดิษฐ์ในระดับปานกลาง แต่ถาพิจารณาอัตราส่วนร้อยละในอันดับรองลงมาจะพบว่า กิจกรรมที่จัดค่อนข้างมากกว่ากิจกรรมประเภทอื่นได้แก่ กิจกรรมเกี่ยวกับการพูดและการเขียน ส่วนกิจกรรมที่จัดค่อนข้างน้อยกว่ากิจกรรมประเภทอื่น ได้แก่ กิจกรรมที่เกี่ยวกับการค้นหาความรู้ความเข้าใจ

ตาราง 22 การแจกแจงปัญหาหรืออุปสรรคของอาจารย์ในการจัดกิจกรรมประกอบ
การสอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
เรียงตามลำดับความสำคัญของปัญหา

ปัญหา	จำนวนความถี่	ร้อยละ
ห้องสมุดมีหนังสือไม่เพียงพอกับความต้องการจึงทำให้การค้นคว้า รายงานของนักศึกษาไม่ไคลคลี่	128	10.09
เนื้อหามากเกินไปจึง ไม่มีเวลาจัดกิจกรรมในช่วงโมงสอนได้	123	9.69
นักศึกษาขาดทักษะในการใช้แหล่งความรู้อื่น ๆ ในการศึกษาค้นคว้า	115	9.06
นักศึกษาขาดความรับผิดชอบในบทบาทและหน้าที่ของตนในการเข้าร่วม กิจกรรม	100	7.88
นักศึกษาไม่กล้าแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ หรือวิพากษ์วิจารณ์	91	7.17
นักศึกษาขาดทักษะในการเขียนรายงาน และการรายงานหน้าชั้น	88	6.93
เวลาเรียนน้อยจึง ไม่ค่อยได้จัดกิจกรรม	88	6.93
ขาดอุปกรณ์ประกอบการจัดกิจกรรม	78	6.15
จำนวนนักศึกษามีมากจึง ไม่สะดวกในการจัดกิจกรรม	73	5.75
สภาพของห้องเรียนไม่เหมาะที่จะจัดกิจกรรม	71	5.59
การจัดกิจกรรมประกอบการสอนมักไม่ได้รับผลสำเร็จเท่าที่ควร	70	5.52
นักศึกษาไม่ได้ฝึกการอภิปรายจึง ไม่เห็นความสำคัญของการพูดและ การแสดงความคิดเห็น	67	5.28
การจัดทัศนศึกษานอกสถานที่ต้อง เสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางมาก แต่ได้ผลไม่คุ้มค่า	66	5.20
นักศึกษาไม่รู้จักวิธีการทำงานที่ถูกต้อง	60	4.73

ตาราง 22 (ต่อ)

ปัญหา	จำนวนความถี่	ร้อยละ
วิทยาลัยไม่อำนวยความสะดวกในการจัดชั้นเรียนนอกสถานที่ ท่านไม่ทราบว่า จะจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับบทเรียนได้อย่างไร	32	2.52
	19	1.50
รวม	1269 *	100.00

* ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตาราง 22 แสดงให้เห็นว่าปัญหาหรืออุปสรรคของอาจารย์ในการจัดกิจกรรม ประกอบการสอนวิชาประวัติศาสตร์ที่พบมากที่สุด คือ ห้องสมุดมีหนังสือไม่เพียงพอกับความ ต้องการจึงทำให้การค้นคว้ารายงานของนักศึกษาไม่คล่องดี รองลงมาคือ เนื้อหามากเกินไป จึงไม่มีเวลาจัดกิจกรรมในช่วงสอนได้ นักศึกษาขาดทักษะในการใช้แหล่งความรู้ต่าง ๆ ใน การศึกษาค้นคว้า

ส่วนปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ ผู้สอนไม่ทราบว่า จะจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับบทเรียน ใดอย่างไร

4. เปรียบเทียบการใช้อุปกรณ์การสอน โดยแยกตามประสบการณ์ในการสอน วุฒิทางการศึกษา พื้นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ และปัญหาในการใช้อุปกรณ์การสอนวิชาประวัติศาสตร์

4.1 เปรียบเทียบการใช้อุปกรณ์การสอนระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน

สมมุติฐานการวิจัย อาจารย์สอนประวัติศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันใช้อุปกรณ์การสอนแตกต่างกัน

ตาราง 23 เปรียบเทียบการใช้อุปกรณ์การสอนระหว่างอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน

จำนวนปีในการสอน	สถิติ			
	N	$\bar{X}$	S^2	t
1 - 4 ปี	113	50.7345	80.8931	0.7303
ตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป	58	51.7241	64.9751	

จากตาราง 23 แสดงว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 1 - 4 ปี และอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป ใช้อุปกรณ์การสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันใช้อุปกรณ์การสอนไม่แตกต่างกัน การที่อาจารย์ใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนหรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น ใช้อุปกรณ์การสอนเพียงพอและตรงกับเนื้อหาวิชาที่สอน ตลอดจนคุณลักษณะส่วนตัวของอาจารย์แต่ละคนด้วย จากข้อมูลชุดนี้ แสดงให้เห็นว่า ประสบการณ์ในการสอนมากหรือน้อยไม่ได้เป็นเครื่องชี้ว่าอาจารย์จะใช้อุปกรณ์การสอนแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาปริมาณการใช้อุปกรณ์การสอนในแต่ละประเภท เพื่อศึกษาปริมาณการใช้อุปกรณ์การสอนของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 24 ค่าอัตราส่วนร้อยละในการใช้อุปกรณ์การสอนประเภทหนังสือ วัสดุ และอุปกรณ์ของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 1 - 4 ปี

ประเภทของอุปกรณ์	มาตราส่วนประมาณค่า				
	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	ค่อนข้างน้อย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	ค่อนข้างมาก (ร้อยละ)	มากที่สุด (ร้อยละ)
หนังสือ	7.96	12.39	32.08	30.97	16.59
วัสดุ	11.39	16.81	37.72	24.67	9.40
อุปกรณ์	34.87	22.83	35.04	10.09	3.36

จากตาราง 24 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 1 - 4 ปี ใช้อุปกรณ์การสอนประเภทหนังสือ วัสดุ และอุปกรณ์ในระดับปานกลาง แต่ถาพิจารณาค่าอัตราส่วนร้อยละอันับรองลงมาจะพบว่า อุปกรณ์ที่ใช้ค่อนข้างมากกว่าอุปกรณ์ประเภทอื่นคือ อุปกรณ์การสอนประเภทหนังสือ ส่วนอุปกรณ์ที่ใช้น้อยที่สุดคือ อุปกรณ์การสอนประเภทอุปกรณ์ ใ้แก่ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ เครื่องฉายภาพทึบแสง เครื่องฉายภาพโปร่งแสง ฯลฯ

ตาราง 25 ค่าอัตราส่วนร้อยละในการใช้อุปกรณ์การสอนประเภทหนังสือ วัสดุ และอุปกรณ์ของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป

ประเภทของอุปกรณ์	มาตราส่วนประมาณค่า				
	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	ค่อนข้างน้อย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	ค่อนข้างมาก (ร้อยละ)	มากที่สุด (ร้อยละ)
หนังสือ	3.12	8.62	37.40	37.50	13.36
วัสดุ	9.70	12.72	35.56	29.53	12.50
อุปกรณ์	42.76	24.14	23.45	9.31	0.34

จากตาราง 25 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป ใช้อุปกรณ์การสอนประเภทหนังสือค่อนข้างมาก และใช้อุปกรณ์ประเภทวัสดุในระดับปานกลาง ส่วนอุปกรณ์ที่ใช้น้อยที่สุด คืออุปกรณ์การสอนประเภทอุปกรณ์ ได้แก่ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ เครื่องฉายภาพทึบแสง เครื่องฉายภาพโปร่งแสง ฯลฯ

4.1 เปรียบเทียบการใช้อุปกรณ์การสอนระหว่างอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษา ต่างกัน

สมมติฐานการวิจัย อาจารย์สอนประวัติศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันใช้อุปกรณ์การสอนแตกต่างกัน

ตาราง 26 เปรียบเทียบการใช้อุปกรณ์การสอนระหว่างอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษา
ต่างกัน

วุฒิ	ค่าสถิติ			
	N	$\bar{X}$	S^2	t
ปริญญาตรี	132	50.8409	77.1577	0.6514
ปริญญาโท	39	51.8461	70.0809	

จากตาราง 26 แสดงว่าอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีและอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโท ใช้
อุปกรณ์การสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ วุฒิไม่ได้เป็นเครื่องที่แสดง
ให้เห็นว่า อาจารย์ที่มีวุฒิต่างกันจะใช้อุปกรณ์การสอนแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาปริมาณการใช้อุปกรณ์การสอนในแต่ละประเภท เพื่อศึกษาปริมาณการใช้
อุปกรณ์การสอนของอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 27 ค่าการถ่วงร้อยละในการใช้อุปกรณ์การสอนประเภทหนังสือ วัสดุ และอุปกรณ์ของอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรี

ประเภทของอุปกรณ์	มาตรการส่วนประมาณค่า				
	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	ค่อนข้างน้อย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	ค่อนข้างมาก (ร้อยละ)	มากที่สุด (ร้อยละ)
หนังสือ	6.44	11.93	35.98	30.68	14.96
วัสดุ	11.27	14.20	38.45	26.80	9.28
อุปกรณ์	36.66	22.58	28.79	9.70	2.27

จากตาราง 27 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรี ใช้อุปกรณ์การสอนประเภทหนังสือและวัสดุในระดับปานกลาง ส่วนอุปกรณ์ที่ใช้น้อยที่สุด คือ อุปกรณ์การสอนประเภทอุปกรณ์ ได้แก่ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ เครื่องฉายภาพนิ่ง เครื่องฉายภาพโปร่งแสง ฯลฯ

ตาราง 28 ค่าอัตราส่วนร้อยละในการใช้อุปกรณ์การสอนประเภท หนังสือ วัสดุ และอุปกรณ์ของอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโท

ประเภทของอุปกรณ์	มาตราส่วนประมาณค่า				
	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	ค่อนข้างน้อย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	ค่อนข้างมาก (ร้อยละ)	มากที่สุด (ร้อยละ)
หนังสือ	5.77	8.33	26.92	41.67	17.31
วัสดุ	9.29	19.55	32.05	24.68	14.42
อุปกรณ์	40.51	25.64	21.03	10.26	2.56

จากตาราง 28 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโทใช้อุปกรณ์การสอนประเภท หนังสือค่อนข้างมาก และใช้อุปกรณ์ประเภทวัสดุ ในระดับปานกลาง ส่วนอุปกรณ์ที่ใช้น้อยที่สุดคือ อุปกรณ์การสอนประเภทอุปกรณ์ ได้แก่ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ เครื่องฉายภาพทึบแสง เครื่องฉายภาพโปร่งแสง ฯลฯ

4.3 เปรียบเทียบการใช้อุปกรณ์การสอนระหว่างอาจารย์ที่มีพหุความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ด้วยกัน

สมมุติฐานการวิจัย อาจารย์สอนประวัติศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงที่มีพหุความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ด้วยกันใช้อุปกรณ์การสอนแตกต่างกัน

ตาราง 29 เปรียบเทียบการใช้อุปกรณ์การสอนระหว่างอาจารย์ที่มีพหุความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ด้วยกัน

พหุความรู้ทางประวัติศาสตร์	ค่าสถิติ			
	N	$\bar{X}$	S^2	t
เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอก	98	50.7959	69.3806	0.4710
เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท หรือไม่ได้เรียน	73	51.4383	84.0829	
ประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท				

จากตาราง 29 แสดงว่าอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอกและอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท หรือไม่ได้เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท ใช้อุปกรณ์การสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาปริมาณการใช้อุปกรณ์การสอนในแต่ละประเภท เพื่อศึกษาปริมาณการใช้อุปกรณ์การสอนของอาจารย์ที่มีพหุความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ด้วยกัน ปรากฏผลดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 30 ค่าอัตราส่วนร้อยละในการใช้อุปกรณ์การสอนประเภทหนังสือ วัสดุ และ อุปกรณ์ของอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอก

ประเภทของอุปกรณ์	มาตราส่วนประมาณค่า				
	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	ค่อนข้างน้อย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	ค่อนข้างมาก (ร้อยละ)	มากที่สุด (ร้อยละ)
หนังสือ	7.14	10.46	34.44	33.16	14.80
วัสดุ	10.59	17.09	35.20	26.02	11.10
อุปกรณ์	38.16	25.31	24.08	11.02	1.43

จากตาราง 30 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอกใช้อุปกรณ์ -- การสอนประเภทหนังสือและวัสดุในระดับปานกลาง ส่วนอุปกรณ์ที่ใช้น้อยที่สุด คือ อุปกรณ์การสอนประเภทอุปกรณ์ ได้แก่ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ เครื่องฉายภาพนิ่งแสง เครื่องฉายภาพโปรเจกต์แสง ฯลฯ

ตาราง 31 ค่าอัตราส่วนร้อยละในการใช้อุปกรณ์การสอนประเภทหนังสือ วัสดุ และ อุปกรณ์ของอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโทหรือไม่ได้เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท

ประเภทของอุปกรณ์	มาตราส่วนประมาณค่า				
	น้อยที่สุด (ร้อยละ)	ค่อนข้างน้อย (ร้อยละ)	ปานกลาง (ร้อยละ)	ค่อนข้างมาก (ร้อยละ)	มากที่สุด (ร้อยละ)
หนังสือ	5.14	11.99	33.12	33.32	16.44
วัสดุ	11.13	13.18	39.38	26.71	9.59
อุปกรณ์	36.71	20.55	30.96	8.22	3.56

จากตาราง 31 แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโทหรือไม่ได้เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโทใช้อุปกรณ์การสอนประเภทหนังสือค่อนข้างมาก และใช้อุปกรณ์ประเภทวัสดุในระดับปานกลาง ส่วนอุปกรณ์ที่ใช้น้อยที่สุด คือ อุปกรณ์การสอนประเภทอุปกรณ์ ไม้แท่ง ภาพยนตร์ โทรทัศน์ เครื่องฉายภาพทึบแสง เครื่องฉายภาพโปร่งแสง ฯลฯ

ตาราง 32 การแจกแจงปัญหาหรืออุปสรรคของอาจารย์ในการใช้อุปกรณ์การสอน
วิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
เรียงตามลำดับความสำคัญของปัญหา

ปัญหา	จำนวนความถี่	ร้อยละ
ห้องสมุดมีตำรา หรือหนังสือค้นคว้าที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์น้อยจึงไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา	133	15.43
อุปกรณ์การสอนมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้สอน	108	12.53
ไม่มีห้องสังคม หรือห้องประวัติศาสตร์โดยเฉพาะที่จะให้ความสะดวกในการใช้อุปกรณ์การสอน	106	12.30
สภาพห้องเรียนไม่เหมาะต่อการใช้อุปกรณ์การสอนบางประเภท เช่น สไลด์, फिल्मสตริป ฯลฯ	90	10.44
วิทยาลัยขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์การสอน	82	9.51
เนื้อหาวิชามีมากจึงไม่มีเวลาใช้อุปกรณ์การสอนได้	70	8.12
ขาดผู้ให้คำแนะนำในการผลิตและใช้อุปกรณ์การสอน	54	6.26
ท่านไม่สามารถจัดหาอุปกรณ์การสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายและเนื้อเรื่องที่สอนได้	53	6.15
ท่านขาดความชำนาญในการใช้อุปกรณ์การสอนบางประเภท เช่น สไลด์, เครื่องฉายภาพโปร่งแสง (Overhead Projector) ฯลฯ	41	4.76
นักศึกษามีจำนวนมากจึงไม่สะดวกต่อการใช้อุปกรณ์การสอน	39	4.52
ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้อุปกรณ์จากแผนกโสตทัศนศึกษาของวิทยาลัย	36	4.18
การใช้อุปกรณ์ทำให้การสอนล่าช้า สอนไม่ทันตามหลักสูตร	32	3.71
ท่านไม่มีเวลาเตรียมตัวก่อนการใช้อุปกรณ์การสอน	18	2.09
รวม	862*	100.00

* คอยไ้มากกว่า 1 คำตอบ

จากตาราง 32 แสดงให้เห็นว่าปัญหาหรืออุปสรรคของอาจารย์ในการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนที่พบบ่อยที่สุดคือ หอสมุดมีตำราหรือหนังสือกันคว่ำที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์น้อย จึงไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา ปัญหารองลงมา คือ อุปกรณ์การสอนมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้สอน ไม่มีห้องสังคม หรือห้องประวัติศาสตร์โดยเฉพาะที่จะให้ความสะดวกในการใช้อุปกรณ์การสอน

ส่วนปัญหาที่พบน้อยที่สุด คือ ผู้สอนไม่มีเวลาเตรียมตัวก่อนการใช้อุปกรณ์การสอน.

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการใช้วิธีสอน กิจกรรม และอุปกรณ์ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงที่ผู้สอนได้ปฏิบัติอยู่
2. เพื่อศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอน การจัดกิจกรรม และการใช้อุปกรณ์ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
3. เพื่อเปรียบเทียบอาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงที่มีประสบการณ์ในการสอนแตกต่างกัน ที่มีวิธีการศึกษาแตกต่างกัน และที่มีพื้นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์แตกต่างกัน จะมีการใช้วิธีสอน กิจกรรม และอุปกรณ์ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์แตกต่างกันหรือไม่
4. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงการสอนวิชาประวัติศาสตร์ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นอาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ปีการศึกษา 2518 ในวิทยาลัยครู 29 แห่ง จำนวน 195 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลกระทำโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยอาศัยความรู้ที่ได้จากการศึกษาวิธีสอนแบบต่าง ๆ การจัดกิจกรรม และการใช้อุปกรณ์การสอนจากหนังสือ

เอกสารและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องมีจำนวน 103 ข้อ ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังหัวหน้า
หมวดศึกษาศาสตร์ทั้ง 29 แห่ง จำนวน 195 ฉบับ และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 181 ฉบับ
คิดเป็นร้อยละ 92.82

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบการใช้วิธีสอนของอาจารย์ที่สอนวิชาประวัติศาสตร์ เมื่อแยกตาม
ประสบการณ์ในการสอน วุฒิทางการศึกษา และพื่นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ โดยใช้
t - test
2. เปรียบเทียบการจัดกิจกรรมประกอบการสอนของอาจารย์ที่สอนวิชาประวัติศาสตร์
เมื่อแยกตามประสบการณ์ในการสอน วุฒิทางการศึกษา และพื่นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์
โดยใช้ t - test
3. เปรียบเทียบการใช้อุปกรณ์การสอนของอาจารย์ที่สอนวิชาประวัติศาสตร์ เมื่อแยก
ตามประสบการณ์ในการสอน วุฒิทางการศึกษา และพื่นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ โดยใช้
t - test
4. คำนวณหาค่าอัตราส่วนร้อยละของความถี่ในแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการใช้
วิธีสอน การจัดกิจกรรม และการใช้อุปกรณ์การสอนของอาจารย์สอนประวัติศาสตร์ในระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบการใช้วิธีสอน การจัดกิจกรรม และการใช้อุปกรณ์การสอนระหว่าง
อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกัน และมีพื่นความรู้ทางวิชา
ประวัติศาสตร์ต่างกัน ปรากฏผลดังนี้

1.1 อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันใช้วิธีสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

(t = 2.1134)

1.2 อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันจัดกิจกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

($t = 1.5515$)

1.3 อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันใช้อุปกรณ์การสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

($t = 0.7303$)

1.4 อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันใช้วิธีสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 0.2967$)

1.5 อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันจัดกิจกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 0.2333$)

1.6 อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
ที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันใช้อุปกรณ์การสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

($t = 0.6514$)

1.7 อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
ที่มีพื้นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ต่างกันใช้วิธีสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

($t = 0.3148$)

1.8 อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
ที่มีพื้นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ต่างกันจัดกิจกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

($t = 0.1749$)

1.9 อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
ที่มีพื้นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ต่างกันใช้อุปกรณ์การสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

($t = 0.4710$)

2. ปัญหาในการใช้วิธีสอน การจัดกิจกรรม และการใช้อุปกรณ์การสอน

2.1 การใช้วิธีสอน ปัญหาที่อาจารย์พบมากที่สุดได้แก่ นักศึกษาขาดทักษะในการคิด
วิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ (8.72 %) ปัญหารองลงมาได้แก่ นักศึกษาขาดการฝึกฝนในด้าน การแสวงหา

ความจริงไม่เห็นความสำคัญในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (ร้อยละ 8.51) ขาดแหล่งวิชา เช่น ห้องสมุดอื่น ๆ นอกสถานศึกษาที่จะค้นคว้าเพิ่มเติมในคาบวิธีการสอน (ร้อยละ 8.23)

2.2 ปัญหาในการจัดกิจกรรมที่อาจารย์พบมากที่สุด ได้แก่ ห้องสมุดมีหนังสือไม่เพียงพอกับความต้องการจึงทำให้การค้นคว้าทำรายงานของนักศึกษาไม่ไฉดดี (ร้อยละ 10.09) ปัญหา รองลงมาได้แก่ เนื้อหามากเกินไปจึงไม่มีเวลาจัดกิจกรรมในชั่วโมงสอนได้ (ร้อยละ 9.69)

2.3 ปัญหาการใช้อุปกรณ์การสอนที่อาจารย์พบมากที่สุด ได้แก่ ห้องสมุดมีตำราหรือหนังสือค้นคว้าที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์น้อยจึงไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา (ร้อยละ 15.43) ปัญหา รองลงมาได้แก่ อุปกรณ์การสอนมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้สอน (ร้อยละ 12.53) ไม่มีห้องสังคม หรือห้องประวัติศาสตร์โดยเฉพาะที่จะให้ความสะดวกในการใช้อุปกรณ์การสอน (ร้อยละ 12.30)

อภิปรายผล

1. เปรียบเทียบการใช้วิธีสอนของอาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ เมื่อแยกตามประสบการณ์ในการสอน วุฒิทางการศึกษา และพื้นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ ผลปรากฏว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 1 - 4 ปี และอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป ใช้วิธีสอนทั้ง 4 แบบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผลการศึกษาก็สนับสนุนสมมุติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป มีแนวโน้มที่จะใช้วิธีสอนทั้ง 4 แบบมากกว่าอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 1 - 4 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไปได้ทำการสอนมาเป็นเวลาหลายปีจึงมีประสบการณ์ในการสอนมาก ทำให้มีความเข้าใจในเนื้อหาวิชาได้เป็นอย่างดีซึ่งเปิดโอกาสให้ได้ทดลองใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้

ส่วนด้านวุฒิทางการศึกษาของอาจารย์นั้น อาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีและอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโทใช้วิธีสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลการศึกษานี้ไม่สนับสนุนสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโทได้ศึกษาเล่าเรียนในค่านเนื้อหาวิชาเป็น

ส่วนใหญ่ไม่ได้เน้นในด้านการใช้วิธีสอน ดังนั้นเมื่อจบการศึกษามาทำการสอนจึงใช้เทคนิคและวิธีการสอนตามที่ใดศึกษาเล่าเรียนมาในระดับปริญญาตรี ด้วยเหตุนี้จึงทำให้อาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีและอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโทใช้วิธีสอนไม่แตกต่างกัน

ด้านพหุความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ อาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอกและอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท หรือไม่ได้เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท ใช้วิธีสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคืออาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอก และอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโทหรือไม่ได้เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโทใช้วิธีสอนไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ อาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอกถึงแม้ว่าจะได้ศึกษาเล่าเรียนในค่านเนื้อหาวิชามาก แต่ไม่ได้นำวิธีสอนแบบต่าง ๆ มาปรับปรุงใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาในแต่ละบทเรียน ส่วนอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโทหรือไม่ได้เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท แม้ว่าจะได้รับการศึกษาในค่านเนื้อหาวิชาประวัติศาสตร์มาน้อยกว่า แต่อาจจะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมในค่านเนื้อหาวิชาและการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ จึงสามารถนำวิธีสอนแบบต่าง ๆ มาใช้ในการสอนได้ ดังนั้นพหุความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์มากหรือน้อยจึงไม่ได้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการที่จะเลือกใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ

ตัวอย่างไรก็ตาม ถ้าพิจารณาจากอัตราส่วนร้อยละในการใช้วิธีสอนทั้ง 4 แบบของอาจารย์ที่มีความแตกต่างกันในด้านประสบการณ์ในการสอน วุฒทางการศึกษา และพหุความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์แล้ว จะพบว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ใช้วิธีสอนแบบบรรยายค่อนข้างมาก ส่วนวิธีสอนแบบอภิปราย แบบใช้ตำราเรียน และแบบแก้ปัญหาให้อยู่ในชั้นปานกลาง จากข้อเท็จจริงนี้ จะเห็นได้ว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ที่สอนวิชาประวัติศาสตร์ยังใช้วิธีสอนแบบบรรยายโดยอาจารย์เป็นผู้รวบรวมความรู้ต่าง ๆ มาถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียน เป็นการเน้นในค่านเนื้อหาวิชาและความจำมากกว่าการสอนให้คิด วิเคราะห์ และวิพากษ์วิจารณ์โดยการใช้เหตุผล ถึงแม้ว่าวิชาประวัติศาสตร์เป็นวิชาประเภทเนื้อหาซึ่งจำเป็นต้องใช้วิธีสอนแบบบรรยายก็ตาม แต่วิธีสอนแบบบรรยายไม่ใช่วิธีสอนที่ใดผลดีที่สุดที่จะนำมาใช้สอนประวัติศาสตร์ได้ทุกเนื้อหา การที่อาจารย์ใช้วิธีสอนแบบบรรยายเป็นส่วนใหญ่นั้นอาจจะเนื่องจากลักษณะของ เนื้อหาวิชาประวัติศาสตร์ที่หลักสูตรกำหนดให้นักศึกษาเรียนในแต่ละรายวิชามีมากเกินไป จึงใช้วิธีสอนแบบอื่นไม่สะดวกเท่ากับวิธีสอนแบบบรรยาย และวิธีสอน

แบบบรรยายเป็นวิธีสอนที่อาจารย์ใช้สืบเนื่องกันมาเป็นเวลานานจนเกิดความเคยชินมากกว่าที่จะใช้วิธีสอนแบบอื่น นอกจากนี้การใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ยังขึ้นอยู่กับสภาพสิ่งแวดล้อม และความรู้ความสามารถของอาจารย์ด้วย ซึ่งจากการศึกษาปัญหาในการใช้วิธีสอนของอาจารย์ ได้พบว่า นักศึกษายังขาดทักษะในการคิด วิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ และขาดการฝึกฝนในด้าน การแสวงหาความรู้ นอกจากนี้อาจารย์ยังขาดแหล่งวิชาที่จะค้นคว้าเพิ่มเติมในด้านวิธีสอนด้วย

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสภาพสิ่งแวดล้อม และความรู้ ความสามารถของอาจารย์ ตลอดจนความเคยชินของนักศึกษาที่มีต่อการใช้วิธีสอนของครูซึ่งนักศึกษาได้รับการปลูกฝังมาตั้งแต่เด็ก จึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการที่อาจารย์จะเลือกใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ด้วย

2. เปรียบเทียบการจัดกิจกรรมประกอบการสอนวิชาประวัติศาสตร์ โดยแยกตามประสบการณ์ในการสอน วุฒิทางการศึกษา และพัฒนาความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ ปรากฏว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 1 - 4 ปี และอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป มีการจัดกิจกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคืออาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกันจัดกิจกรรมไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษานี้ไม่สนับสนุนสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ด้านวุฒิทางการศึกษา อาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีและอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโทมีการจัดกิจกรรมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าอาจารย์ที่มีวุฒิสองและอาจารย์ที่มีวุฒิตำจัดกิจกรรมไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษานี้ไม่สนับสนุนสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ด้านพัฒนาความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ อาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอกและอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโทหรือไม่ได้เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโทจัดกิจกรรมไม่แตกต่างกัน นั่นคืออาจารย์ที่มีพัฒนาความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์สูงและอาจารย์ที่มีพัฒนาความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ต่ำจัดกิจกรรมไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษานี้ไม่สนับสนุนสมมุติฐานที่ตั้งไว้

แต่ถ้าพิจารณาคำอธิบายรายละเอียดในการจัดกิจกรรมของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอน วุฒิทางการศึกษา และพัฒนาความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ต่างกันแล้ว จะเห็นได้ว่ามีความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย ซึ่งแสดงว่าอาจารย์ส่วนใหญ่ทางในหาความสำคัญในการจัดกิจกรรมใกล้เคียงกัน

โดยที่จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการพูดและการเขียน การค้นหาความรู้ความเข้าใจ การสร้างหรือ
ประจักษ์อยู่ในชั้นปานกลาง ซึ่งมีแนวโน้มที่แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ยังให้ความสนใจต่อการจัด
กิจกรรมไม่มากเท่าที่ควร ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องมาจากปัญหาหรืออุปสรรคหลายประการ
ทั้งนี้จากการศึกษาปัญหาในการจัดกิจกรรมประกอบการสอนของอาจารย์* ได้พบว่าปัญหาที่สำคัญ
ที่สุดคือ หองสมุดมีหนังสือไม่เพียงพอกับความต้องการจึงทำให้การค้นคว้าทำรายงานของนักศึกษา
ไม่โดดเด่น นอกจากนี้เนื้อหาวิชายังมีมากเกินไปจึงไม่มีเวลาจัดกิจกรรมในชั่วโมงสอนได้
ซึ่งตรงกับกรวิจัยของ ลดาวัลย์ มาดยะวงศ์ (ลดาวัลย์ มาดยะวงศ์, 2516 : 117)*
ที่ได้ศึกษาพบว่า เนื้อหาวิชาประวัติศาสตร์มีมากเกินไปจึงไม่สอดคล้องกับเวลาเรียน ดังนั้น
อาจารย์จึงไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ในเวลาเรียนได้ จึงส่งเสริม
ให้มีการจัดกิจกรรมนอกห้องเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ กัน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าน่าจะได้มีการปรับ
ปรุงหลักสูตรวิชาประวัติศาสตร์ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงให้ทันสมัย โดยกำหนด
รายละเอียดของเนื้อหาวิชาให้ลดน้อยกว่าเดิม และหันมาส่งเสริมการใช้เทคนิคการสอนแนวใหม่
ที่ปลูกฝังให้นักศึกษารู้จักค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ให้รู้จักวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ในเชิง
ประวัติศาสตร์โดยอาศัยหลักฐานต่าง ๆ เป็นข้ออ้างอิงหรือสนับสนุน ซึ่งจะช่วยให้การศึกษาได้ผล
สมความมุ่งหมายของการศึกษามากกว่าการให้จดจำแต่เนื้อหาวิชาเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้
ควรส่งเสริมให้อาจารย์จัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ ให้มากขึ้นกว่าเดิม
เพราะการจัดกิจกรรมจะเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เข้ามามีส่วนรวมในการเรียนการสอนได้อย่าง
เต็มที่ซึ่งจะช่วยให้การเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ได้ผลดียิ่งขึ้น

3. การเปรียบเทียบการใช้อุปกรณ์การสอนของอาจารย์ เมื่อแยกตามประสบการณ์
ในการสอน วุฒิทางการศึกษา และพื้นความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ ปรากฏว่าอาจารย์ที่มี
ประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 1 - 4 ปีและอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป
ใช้อุปกรณ์การสอนไม่แตกต่างกัน นั่นคือระยะเวลาที่ทำการสอนไม่ได้มีอิทธิพลต่อการใช้อุปกรณ์
การสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 1 - 4 ปีนั้นเพิ่งจะสำเร็จ
การศึกษามาสอนใหม่ ๆ จึงยังขาดประสบการณ์ในการใช้อุปกรณ์การสอน ส่วนอาจารย์ที่มี
ประสบการณ์การสอนตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไปนั้นได้ทำการสอนมาหลายปี ย่อมเกิดความเบื่อหน่ายต่อการ

ใช้อุปกรณ์การสอนได้ หรืออาจคิดว่าสอนมานานหลายปีมีประสบการณ์มากพอแล้ว จึงไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องใช้อุปกรณ์การสอน ด้วยเหตุนี้การใช้อุปกรณ์การสอนของอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนมากและอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนน้อยจึงไม่แตกต่างกัน

ด้านวุฒิทางการศึกษา อาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาตรีและอาจารย์ที่มีวุฒิปริญญาโทใช้อุปกรณ์การสอนไม่แตกต่างกัน นั่นคือวุฒิทางการศึกษาสูงหรือต่ำไม่ได้เป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการใช้อุปกรณ์การสอนซึ่งผลการศึกษานี้ไม่สนับสนุนสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ด้านพินความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ อาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอกและอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโทหรือไม่ได้เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโทใช้อุปกรณ์การสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า อาจารย์ที่มีพินความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์สูงและอาจารย์ที่มีพินความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ต่ำทางใช้อุปกรณ์การสอนไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลการศึกษานี้ไม่สนับสนุนสมมุติฐานที่ตั้งไว้

จะเห็นได้ว่า ประสบการณ์ในการสอน วุฒิทางการศึกษา และพินความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ไม่ได้เป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการใช้อุปกรณ์การสอน การใช้อุปกรณ์การสอนอาจขึ้นอยู่กับสภาพสิ่งแวดล้อมและคุณลักษณะของอาจารย์แต่ละคน หรืออาจจะเนื่องมาจากปัญหาหรืออุปสรรคบางประการจึงทำให้อาจารย์ใช้อุปกรณ์การสอนไม่แตกต่างกันก็ได้ ทั้งนี้จากการศึกษาปัญหาในการใช้อุปกรณ์การสอนพบว่า อาจารย์ส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับห้องสมุดมีตำราและหนังสือ คนควาที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์น้อยจึงไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา และอุปกรณ์การสอนประเภทอื่น ๆ ยังมีไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้สอนด้วย ซึ่งตรงกับที่สมประสงค์ นวมบุญดี (สมประสงค์ นวมบุญดี, 2515 : 299) ได้ทำการสำรวจเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนสังคมศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ปีการศึกษา 2515 พบว่า ปัญหาสำคัญในการใช้อุปกรณ์การสอนคือ อุปกรณ์การสอนมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการและอาจารย์ไม่สามารถสร้างอุปกรณ์เองได้เพราะไม่มีเวลาเพียงพอ ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่าทางวิทยาลัยครูควรที่จะเพิ่มงบประมาณในการซื้อหนังสือและจัดหาอุปกรณ์การสอนที่ทันสมัยประเภทต่าง ๆ ตลอดจนส่งเสริมให้อาจารย์ศึกษาค้นคว้าอุปกรณ์และใช้อุปกรณ์การสอนให้มากยิ่งขึ้น โดยการให้บริการและอำนวยความสะดวกในการจัดหาและใช้อุปกรณ์การสอนซึ่ง จะช่วยให้การเรียนการ

สอนประวัติศาสตร์ได้ดียิ่งขึ้นด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ได้พบปัญหาในการสอนวิชาประวัติศาสตร์หลายประการ จึงขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงให้ได้ดียิ่งขึ้นดังนี้

ข้อเสนอแนะต่ออาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์

จากผลการวิจัยได้พบว่า อาจารย์ที่สอนวิชาประวัติศาสตร์ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ใช้วิธีสอนแบบบรรยายเป็นส่วนใหญ่และนักศึกษายังขาดทักษะในการคิดวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนขาดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้นจึงเห็นว่าอาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ควรได้ศึกษาถึงลักษณะของวิชาประวัติศาสตร์และวิธีการในการใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ เพื่อจะได้พิจารณาเลือกใช้ให้เหมาะสมกับลักษณะของเนื้อหาวิชาซึ่งจะช่วยให้การสอนประวัติศาสตร์ได้ผลดีมากกว่าการใช้วิธีสอนแบบใดแบบหนึ่งแต่เพียงแบบเดียว นอกจากนี้ควรนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทางการสอนมาใช้ ควรเน้นให้นักศึกษารู้จักการคิด วิเคราะห์ เหตุการณ์ต่าง ๆ โดยใช้เหตุผล ทั้งนี้เพราะวิชาประวัติศาสตร์เป็นวิชาที่ต้องอาศัยหลักฐานและเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นข้ออ้างอิง และประการสำคัญควรสอนกระบวนการในการหาความรู้เพื่อจะได้ให้นักศึกษานำไปใช้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง และควรฝึกให้เป็นผู้ที่สนใจในการแสวงหาความรู้ตลอดเวลาคอย

นอกจากนี้อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ควรศึกษาถึงประเภทและวิธีการในการจัดกิจกรรมประกอบการเรียนการสอน ตลอดจนการใช้อุปกรณ์การสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาในแต่ละบทเรียน เพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ให้มีความหมายยิ่งขึ้น และยังช่วยให้นักศึกษาได้รับความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาประวัติศาสตร์ได้อย่างแจ่มแจ้ง

ข้อเสนอแนะต่อวิทยาลัยครู

1. จากผลการวิจัยได้พบปัญหาเกี่ยวกับห้องสมุดมีตำราและหนังสือค่อนข้างเกี่ยวกับประวัติศาสตร์น้อยจึงไม่เพียงพอแก่ความต้องการของนักศึกษา ดังนั้นวิทยาลัยครูจึงควรเพิ่มงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งตำราที่เกี่ยวกับวิชาประวัติศาสตร์ที่พิมพ์ออกใหม่ ๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์แก่อาจารย์และนักศึกษาในการศึกษาหาความรู้ให้กว้างขวางและทันสมัยอยู่เสมอ

2. สถาบันผลิตครูควรมีห้องสังคมหรือห้องประวัติศาสตร์โดยเฉพาะเพื่อเป็นที่เก็บรวบรวมเอกสาร ตำรา และอุปกรณ์การสอนวิชาประวัติศาสตร์ ทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่อาจารย์ในการจัดกิจกรรมและใช้อุปกรณ์การสอน ในขณะเดียวกันเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาที่สนใจจะศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมภายหลังเวลาเรียนได้เข้าไปศึกษาหาความรู้โดยใช้อุปกรณ์การสอนบางประเภทประกอบการค้นคว้าด้วยตนเองได้อีกด้วย

3. สถาบันผลิตครูควรส่งเสริมให้อาจารย์ผลิตตำราเรียนขึ้นใช้ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ทั้งนี้เพื่อเป็นการแก้ปัญหาการขาดแคลนตำราเรียนและยังเป็นการช่วยประหยัดเวลาและแรงงานของอาจารย์สอนในการหารายละเอียดของเนื้อหา ขณะเดียวกันยังเป็นการสะดวกที่จะใช้วิธีสอนและจัดกิจกรรมประเภทต่าง ๆ ได้อีกด้วย

4. จากการวิจัยพบว่า อาจารย์สอนขาดแหล่งวิชาที่จะค้นคว้าเพิ่มเติมในด้านวิธีการสอน นอกจากนี้ยังได้พบว่าอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษาและมีความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ต่างกันใช้วิธีสอน จัดกิจกรรม และใช้อุปกรณ์การสอนไม่แตกต่างกัน ดังนั้นวิทยาลัยครูจึงควรจัดให้มีแผนกบริการให้คำแนะนำแก่อาจารย์ในด้านที่เกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการในการใช้วิธีสอน การจัดกิจกรรมและการใช้อุปกรณ์การสอน ทั้งนี้เพื่อช่วยให้อาจารย์ได้รับประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับเทคนิคใหม่ ๆ ทางการสอนให้มากขึ้น

5. จากการวิจัยพบว่า อาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอก และอาจารย์ที่เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท หรือไม่ได้เรียนประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท ใช้วิธีสอน จัดกิจกรรม และใช้อุปกรณ์การสอนไม่แตกต่างกัน ดังนั้นวิทยาลัยครูจึงควรส่งเสริมและปลูกฝังให้อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์มีความศรัทธาและความสนใจในการเป็นอาจารย์ที่มีความสามารถในการสอนประวัติศาสตร์

ข้อเสนอแนะต่อหน่วยศึกษานิเทศก์

1. หน่วยศึกษานิเทศก์ ควรจัดให้มีการประชุมอบรมหรือสัมมนา ระหว่างอาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และให้ความรู้ทางวิชาการ โดยเน้นถึงความสำคัญของการใช้วิธีสอนและเทคนิคการสอนใหม่ๆ ตลอดจนการจัดกิจกรรมและการใช้อุปกรณ์การสอนประเภทต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อเพิ่มความตื่นตัวทางวิชาการตลอดเวลาซึ่ง เป็นการส่งเสริมให้การเรียนการสอนประวัติศาสตร์มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. หน่วยศึกษานิเทศก์ควรผลิตเอกสารหรือตำราประกอบการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ทั้งนี้จะช่วยแก้ปัญหาการขาดตำราประกอบการสอนวิชาประวัติศาสตร์ได้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการนำวิธีสอนแบบต่าง ๆ มาทดลองใช้ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ เพื่อนำผลมาเปรียบเทียบว่ากาชสอนวิธีใดเหมาะสมสำหรับใช้สอนในหัวข้อเรื่องใดจะได้นำวิธีสอนนั้นมาใช้ต่อไป
2. ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักศึกษาซึ่งเรียนจากอาจารย์ที่ใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ แตกต่างกัน เพื่อดูว่าวิธีสอนแบบใดที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักศึกษา.

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ชาญวิทย์ เกษตรศิริ และ สุชาติ สวัสดิ์ศรี "ประวัติศาสตร์และปรัชญาประวัติศาสตร์"
ปรัชญาประวัติศาสตร์ โรงพิมพ์วิมุต 2518, 294 หน้า.

นวมฤดี จงพยุหะ คู่มือการศึกษาวีธีสอนสังคมศึกษาในชั้นประถมศึกษา โรงพิมพ์มิตรสยาม
 2518, 185 หน้า.

เปี่ยมจิตต์ เกียรติบรรลือ การศึกษาเปรียบเทียบการสอนวิชาสังคมศึกษาในชั้นประถมศึกษา
ตอนปลาย (ป.5 - 6 - 7) กล้วยฟิล์มสตรีปกับการสอนด้วยปากเปล่า วิทยานิพนธ์
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2511, 61 หน้า.

พรเพ็ญ ชีระกุล การสอนวิชาประวัติศาสตร์ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายแผนกวิทยาศาสตร์
โรงเรียนราษฎรในเขตนครหลวง วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 2515, 56 หน้า.

เขาวภา สิงห์พันธุ์ ปัญหาการสอนวิชาสังคมศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของโรงเรียน
การช่าง ภาคการศึกษา 1 วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 2513, 131 หน้า.

ลดาวลัย มาดยะวงค์ สภาพการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ระดับประกาศนียบัตร-
วิชาการศึกษาระดับสูง (ในทัศนะของครู) ประจำปีการศึกษา 2514 วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
 วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2516, 116 หน้า.

วิจิตร สิ้นสรี และคณะ กระบวนการการศึกษา โรงพิมพ์โรงเรียนสตรีในศึกษา 2517,
 133 หน้า.

ศึกษานิเทศก์, หน่วย กรมการฝึกหัดครู แนะแนวการสอนวิชาสังคมศึกษา หลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง พุทธศักราช 2510 2510, 95 หน้า.

- ✓ สมประสงค์ นวมบุญดี ปัญหาการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาระดับประกาศนียบัตร-
วิชาการศึกษาชั้นสูง วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2515,
347 หน้า.
- สมศรี สุวรรณนิษฐ์ การสำรวจอุปกรณ์การสอนวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนรัฐบาลส่วนกลาง
วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2504, 45 หน้า.
- สมศักดิ์ ชูโต "ประวัติศาสตร์" ปรัชญาประวัติศาสตร์ โรงพิมพ์พิมพ์เนต 2518, 294 หน้า.
- ✓ สมสรร วงษ์น้อย พฤติกรรมการสอนด้านการบรรยาย วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2518, 55 หน้า.
- สนธิ เย็นเป็นสุข พิพจน์ประวัติศาสตร์สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษา วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์-
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2504, 68 หน้า.
- สิริมา วรยิ่งยง โครงการจัดและดำเนินการสอนวิชาภูมิศาสตร์ - ประวัติศาสตร์แผนใหม่
วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2499, 54 หน้า.
- สิริวรรณ สุวรรณอาภา ปัญหาการสอนวิชาประวัติศาสตร์ไทยในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นใน
กรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2517,
184 หน้า.
- สืบแสง พรหมบุญ "ปรัชญาประวัติศาสตร์" ปรัชญาประวัติศาสตร์ โรงพิมพ์พิมพ์เนต 2518,
294 หน้า.
- สืบแสง พรหมบุญ "กระเทาะเปลือกประวัติศาสตร์" อักษรศาสตร์พิจารณา 6(2) : 21-27,
พฤศจิกายน 2517.
- สุกใจ เหล่าสุนทร ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษา เคล็ดไทย 2517, 235 หน้า.

ฉรา นนัสนิ การศึกษาปัญหาการสอนวิชาสังคมศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียน
รัฐบาล ในภาคการศึกษา 2 วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2513, 159 หน้า.

Alexander, William M., and Halverson, Paul M., Effective Teaching in Secondary Schools, Holt, Rinehart and Winston, New York, 1963, 564 pp.

Brown, Sheldon Leroy, "An Analysis of Eight Grade American History Programs in Secondary Schools of Nebraska," Dissertation Abstracts, Vol. 32, 2 : 758A - 759A, August, 1971.

Clinton, Thomas Allen, "A Study of Problems Encountered by An Hundred Graduated of East Texas State University and the Teacher Education Programs," Dissertation Abstracts, Vol. 27, 6 : 1963A. June, 1966.

Daniels, Robert V., Studying History How and Why, Prentice-Hall, Inc., Englewood Cliffs, New Jersey, 1966, 105 pp.

Ferguson, George A., Statistical Analysis in Psychology and Education, 2 nd. ed., McGraw-Hill Book Company, Inc., New York, 1966, 446 pp.

Flink, William B., and others, "Social Studies in in Luzon Public School," The Education Quarterly, 10 : 46 - 55, June, 1962.

Guilford, J.P., Fundamental Statistics in Psychology and Education, McGraw-Hill Book Company, Inc., New York, 1950, 633 pp.

Johnson, Fred Arnold, "Depth Versus Breadth in Teaching History to High School Students," Dissertation Abstracts, United States : Cushing - Molloy, Inc., Ann - Arbor, Michigan, Vol. 12, 8 : 2718A-2719A, February, 1962.

Kenworthy, Leonard S., Guide to Social Studies Teaching in Secondary School, Wadsworth Publishing Company, Inc., 1970, 406 pp.

Kinder, James S., Audio - Visual Materials and Techniques, 2 nd. ed., New York, 1959, 592 pp.

King, James Hamilton, "A Critical Analysis of Experimental Doctoral Research in Teaching Secondary Schools Social Studies," Dissertation Abstracts, Vol. XX, 10 : 4052, April, 1960.

Letzter, Fredrick Paul, "An Analysis and Appraisal of Two Reflective Methods in the Teaching of World History," Dissertation Abstracts, Vol. 31, 10 : 5160A - 5161A, April, 1971.

Magnusson, D., Test Theory, Addison - Wesley Publishing Company, 1967, 270 pp.

✓ Massialas, Byron G., "Description and Analysis of a Method of Teaching a High School Course in World History," Dissertation Abstracts, United States : Cushing - Molly, Inc., Ann-Arbor, Michigan, Vol. 12, 6 : 1529A - 1530A, November, 1961.

McClusky, Dean F., "Audio-Visual Save Time," The Instructor, 6 : 25, September, 1947.

McNemar, Quinn, Psychological Statistics, John Wiley & Sons, Inc., New York, 1960, 408 pp.

Metcalf, Lawrence E., "Research on Teaching the Social Studies," Handbook of Research on Teaching, American Educational Research Association, Rand McNally Company, 1971, 1218 pp.

Mikhail, Fouad Ragheb, "The Use of Selected Audio-Visual Materials by Teachers of Vocational Agriculture in Wisconsin," Dissertation Abstracts, Vol. XXI, 3 : 555, September, 1960.

Monroe, W.S., and Arlyn, Marks, "Method of Teaching," Encyclopedia of Educational Research, edited by Walter S. Monroe, The Macmillan Company, New York, 1956, 1448 pp.

Overmiller, Howard A., "Teaching History Appreciation," The Social Studies, Vol. XLV III, 2 : 51 - 54, February, 1957.

Rose, Harold B., "The Relationship Between Methods Used to Teach American History and Changes in Attitude and Achievement," Dissertation Abstracts, Vol. 31, 12 : 6374A - 6375A, June, 1971.

Sydney, Spiegel, "Learning the Lessons of History," The Social Studies, Vol. XLVIII, 2 : 87, March, 1957.

Wesley, Edgar B., and Wronski, Stauley P., Teaching Social Studies in High School, 5 th ed., Boston : D.C. Heath and Company, 1964, 628 pp.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

(ใบสำรวจจำนวนอาจารย์ที่สอนวิชาประวัติศาสตร์ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

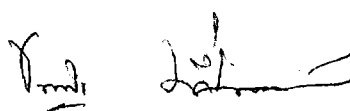
วันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2518

เรียน อาจารย์หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา

เนื่องด้วยข้าพเจ้ากำลังทำปฏิญานพนธ์ เรื่อง "การศึกษาการใช้วิธีสอน กิจกรรม และอุปกรณ์ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง" จึงขอความกรุณาจากท่านช่วยแจ้งจำนวนอาจารย์ที่สอนวิชาประวัติศาสตร์ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูงให้ข้าพเจ้าทราบด้วย ซึ่งความกรุณาจากท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำปฏิญานพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าหวังอย่างยิ่งในความกรุณาของท่านและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา

ณ ที่นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวชนิษฐา เฟื่องวิวัฒน์)

นิสิตปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ภาคผนวก ข.

(สำเนาหนังสือของบัณฑิตวิทยาลัย)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

วันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2519

เรียน หัวหน้าหมวดสังคมศึกษาวิทยาลัยครูเชียงใหม่

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า น.ส.ชนิษฐา เฟื่องวิวัฒน์ เป็นนิสิตปริญญาโท สาขาประวัติศาสตร์ ปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้นี้ต้องการมาติดต่อเพื่อขอความช่วยเหลือในการศึกษาค้นคว้า เรื่อง การศึกษาการใช้ชีวิตสอน กิจกรรม และอุปกรณ์ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร สิ้นสิริ ประธาน

อาจารย์ ทองหล่อ วิภาวิน กรรมการ

สิ่งที่นิตยสารขอความช่วยเหลือคือ ขอความกรุณาให้อาจารย์ภายในหมวดที่สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง ช่วยตอบแบบสอบถามตามแนบ 1 ชุด

มหาวิทยาลัยจะรู้สึกเป็นพระคุณอย่างสูงในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่าน จะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้

ขอแสดงความนับถือ

กานดา ณ ฒาง

(ศาสตราจารย์กานดา ณ ฒาง)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ค.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

4 กุมภาพันธ์ 2519

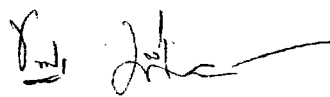
เรียน อาจารย์ผู้สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับ ป.ศ.สูง ที่เคารพ

เนื่องด้วยข้าพเจ้ากำลังทำการวิจัย เรื่อง "การศึกษาการใช้วิธีสอน กิจกรรม และอุปกรณ์ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง" เพื่อรวบรวม ข้อมูลไปประกอบการเขียนปฏิญานพนธ์ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาประวัติศาสตร์ โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร สิ้นศิริ เป็นประธานกรรมการ และอาจารย์ทองหล่อ วิภาวีน เป็นกรรมการ

ข้าพเจ้าจึงใคร่ขอความกรุณาจากอาจารย์ได้โปรดแสดงความคิดเห็นตอบ แบบสอบถามที่แนบมานี้ด้วยความจริงใจ และตรงกับสภาพความเป็นจริงที่ท่านได้ปฏิบัติอยู่ ความคิดเห็นของท่านจะทำให้ผลการวิจัยถูกต้องและมีคุณค่าอย่างแท้จริง อันจะเป็นประโยชน์ ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถานฝึกหัดครูต่อไป

ข้าพเจ้าหวังในความกรุณาจากท่านเป็นอย่างยิ่ง และขอขอบคุนอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวชนิษฐา เฟื่องวิวัฒน์)

นิสิตปริญญาโท สาขาประวัติศาสตร์

แบบสอบถาม

การศึกษาการใช้วิธีสอน กิจกรรม และอุปกรณ์ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์
ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง

ตอนที่ 1

รายละเอียดเกี่ยวกับตัวท่าน

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ท่านเลือกตอบ

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. วุฒิ

() 1. ทำการระดับปริญญาตรี

() 2. ปริญญาตรี (โปรดระบุวุฒิ).....

() 3. ประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะ (โปรดระบุสาขาวิชาที่สำเร็จ).....

() 4. ปริญญาโท (โปรดระบุสาขาวิชาที่สำเร็จ).....

3. ขณะศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ท่านเรียนวิชาใดเป็นวิชาเอก - โท

() 1. วิชาประวัติศาสตร์เป็นวิชาเอก

() 2. วิชาประวัติศาสตร์เป็นวิชาโท หรือวิชารอง

() 3. วิชาสังคมศึกษาเป็นวิชาเอก

() 4. วิชาอื่นเป็นวิชาเอก - โท

4. วิชาประวัติศาสตร์ที่ท่านสอนอยู่ในระดับ ป.กศ.สูง ไ้กี่

() 1. สังคมศึกษา 10 (ประวัติศาสตร์ 3) ท่านสอนวิชานี้มาเป็นเวลา..... ปี

() 2. สังคมศึกษา 11 (ประวัติศาสตร์ 4) ท่านสอนวิชานี้มาเป็นเวลา..... ปี

- () 3. สังคมศึกษา 17 (ประวัติศาสตร์ 5) ท่านสอนวิชานี้มาเป็นเวลา..... ปี
- () 4. สังคมศึกษา 18 (ประวัติศาสตร์ 6) ท่านสอนวิชานี้มาเป็นเวลา..... ปี
- () 5. สังคมศึกษา 19 (ประวัติศาสตร์ 7) ท่านสอนวิชานี้มาเป็นเวลา..... ปี
- () 6. สังคมศึกษา 20 (ประวัติศาสตร์ 8) ท่านสอนวิชานี้มาเป็นเวลา..... ปี
- () 7. สังคมศึกษา 21 (ประวัติศาสตร์ 9) ท่านสอนวิชานี้มาเป็นเวลา..... ปี
- () 8. สังคมศึกษา 22 (ประวัติศาสตร์ 10) ท่านสอนวิชานี้มาเป็นเวลา..... ปี
- () 9. สังคมศึกษา 30 (เหตุการณ์ปัจจุบันของโลก) ท่านสอนวิชานี้มาเป็นเวลา.... ปี

5. ท่านสอนวิชาประวัติศาสตร์ ในระดับ ป.กศ.สูง มาเป็นเวลา..... ปี

6. ท่านสอนวิชาประวัติศาสตร์มาแล้วทั้งหมดจนถึงปัจจุบันรวม..... ปี

ตอนที่ 2 วิธีสอน

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องข้อความที่ท่านเห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่าน

1. ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ระดับ ป.กศ.สูง ท่านใช้วิธีสอนต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

	ใช้น้อย ที่สุด	ใช้ค่อนข้างน้อย	ใช้ปานกลาง	ใช้ค่อนข้างมาก	ใช้มากที่สุด
1. บรรยายบทเรียนตามหัวข้อที่หลักสูตรกำหนดโดยให้นักศึกษาจดเอง					
2. กำหนดหนังสือหรือบทความให้ทุกคนอ่านล่วงหน้าเพื่อเตรียมมาอภิปรายร่วมกันในชั้น					
3. เชิญวิทยากรมาบรรยายในบางหัวข้อ					
4. ครูกำหนดปัญหาให้นักศึกษาค้นคว้าหาข้อเท็จจริงโดยให้ใช้หลักฐานและเอกสารทางประวัติศาสตร์เป็นข้ออ้างอิง					

	น้อย ที่สุด	น้อย จน น้อย	ปาน กลาง	น้อย จน มาก	มาก ที่สุด
5. ให้นักศึกษาคำว่าเรียนหรือเอกสารประกอบคำบรรยายมาดวงหน้าแล้วครูอธิบายเพิ่มเติม					
6. ครูและนักศึกษาร่วมกันอภิปรายภายหลังเรียนจบเนื้อหาในตอนหนึ่ง ๆ แล้ว					
7. พิมพ์ข้อเรื่องโดยสังเขปแจกเพื่อประกอบการบรรยาย					
8. มอบหมายให้นักศึกษากลุ่มใดกลุ่มหนึ่งทำการอภิปรายในหัวข้อที่กำหนดให้					
9. ครูและนักศึกษา ศึกษาปัญหา วิเคราะห์ และแก้ปัญหาด้วยกันโดยใช้วิธีการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ					
10. ครูซักถามและให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมจากคำวเรียน หรือเอกสารประกอบคำบรรยาย					
11. ครูและนักศึกษาร่วมกันกำหนดหัวข้อเรื่องให้แต่ละกลุ่มศึกษาค้นคว้าและนำมาอภิปรายในชั้น					
12. เปิดโอกาสให้นักศึกษาซักถามข้อสงสัยและแสดงความคิดเห็นภายหลังการบรรยาย					
13. สอนตามเอกสารประกอบคำบรรยายที่ได้จัดทำขึ้นแล้วให้นักศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมเองในบางหัวข้อ					

2. ปัญหาหรืออุปสรรคที่ท่านพบในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ มีอะไรบ้าง

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ท่านเลือกตอบ (เลือกตอบได้หลายข้อ)

- () 1. ไม่ทราบว่าจะใช้วิธีสอนใดจึงจะเหมาะกับจุดมุ่งหมาย เนื้อหาและความสนใจของนักศึกษา
- () 2. วิทยาลัยไม่อำนวยความสะดวกในการจัดพิมพ์เอกสารแจกนักศึกษา
- () 3. การนำวิธีสอนแบบต่าง ๆ มาใช้ทำให้สอนเนื้อหาไม่ทัน
- () 4. ไม่ได้ได้รับความร่วมมือจากอาจารย์ภายในหมวดในการจัดทำตำราเรียน
- () 5. การจัดอภิปรายต้องใช้เวลามาก ทำให้สอนไม่ทันตามหลักสูตร
- () 6. ขาดแหล่งวิชา เช่น ห้องสมุดอื่น ๆ นอกสถานศึกษาที่จะค้นคว้าเพิ่มเติมในด้านวิธีการสอน
- () 7. จำนวนนักศึกษามีมากเกินไปจึงใช้วิธีสอนแบบต่าง ๆ ไม่สะดวก
- () 8. ต้องสอนหลายวิชาในภาคเรียนเดียวกัน จึงไม่มีเวลาเพียงพอที่จะจัดเตรียมวิธีสอนแบบต่าง ๆ ได้
- () 9. การเชิญวิทยากรมาบรรยายทำให้สอนเนื้อหาไม่ทันตามหลักสูตร
- () 10. วิทยาลัยไม่มีงบประมาณค่าใช้จ่ายในการเชิญวิทยากร
- () 11. ไม่มีตำราประวัติศาสตร์เล่มใดที่จะใช้เป็นหลักในการสอนได้
- () 12. การจัดให้นักศึกษาอภิปรายในแต่ละครั้งมักไม่ได้รับผลสำเร็จเท่าที่ควร
- () 13. มีชั่วโมงสอนมากจึงไม่มีเวลาศึกษาค้นคว้าเพื่อจัดทำตำราเรียน หรือเอกสารประกอบคำบรรยายได้
- () 14. วิทยาลัยขาดงบประมาณในการจัดทำตำราเรียน
- () 15. นักศึกษาเคยชินต่อการสอนแบบบรรยายมากกว่าวิธีสอนแบบอื่น ๆ
- () 16. การใช้ตำราเรียนทำให้นักศึกษาเบื่อหน่าย และขาดความกระตือรือร้นในการเรียน
- () 17. นักศึกษาขาดทักษะในการคิด วิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ

- () 18. การใช้วิธีสอนหลายวิธีทำให้การสอนยุ่งยาก และเสียเวลามาก
- () 19. นักศึกษาขาดการฝึกฝนในด้านการแสวงหาความรู้ จึงไม่เห็นความสำคัญในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
- () 20. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 3 กิจกรรมประกอบการสอน

1. ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ระดับ ป.ศ.สูง ท่านจัดให้มีกิจกรรมเหล่านี้มากน้อยเพียงใด

	จกน้อย ที่สุด	จกค่อน ข้างน้อย	จกปาน กลาง	จกค่อน ข้างมาก	จกมาก ที่สุด
1. พานักศึกษาไปศึกษานอกสถานที่ เช่น วัด พิพิธภัณฑ์ ฯลฯ					
2. ให้นักศึกษารวบรวมข่าว หรือภาพที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน					
3. ให้นักศึกษาทำแผนที่ แผนที่ หุ่นจำลอง					
4. ให้นักศึกษาร่วมกันจัดทำจุลสารทางประวัติศาสตร์					
5. พานักศึกษาไปฟังปาฐกถา การอภิปราย การโต้วาทีทั้งภายในและนอกวิทยาลัย					
6. ให้นักศึกษาวิจารณ์และแสดงความคิดเห็นภายหลังจบบทเรียน					
7. ให้นักศึกษาอ่านหนังสือและค้นคว้าในห้องสมุด					

	จัดน้อย ที่สุด	จัดค่อนข้างน้อย	จัดปานกลาง	จัดค่อนข้างมาก	จัดมากที่สุด
8. ให้เขียนรายงานเป็นรายบุคคล หรือเป็นกลุ่มเพื่อประกอบการค้นคว้า					
9. ให้นักศึกษาจัดนิทรรศการในวันสำคัญต่าง ๆ					
10. ให้นักศึกษาค้นคว้าและเสนอผลงานต่อชั้นเรียน					
11. ให้นักศึกษาจัดอภิปรายในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน					
12. ให้ติดตามข่าวความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย					
13. ให้นักศึกษาทำสมมุติภาพเกี่ยวกับบุคคลและเหตุการณ์สำคัญต่าง ๆ					
14. ให้นักศึกษาจัดทำป้ายนิเทศ หรือป้ายประกาศที่เกี่ยวข้องกับวิชาประวัติศาสตร์					
15. ให้นักศึกษาฟังการบรรยายจากวิทยากร					
16. ให้นักศึกษาสะสมวัสดุต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์					

2. ปัญหาหรืออุปสรรคที่ท่านพบในการจัดกิจกรรมการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ในระดับ ป.ศ. สูง มีอะไรบ้าง (เลือกตอบได้หลายข้อ)

() 1. สภาพของห้องเรียนไม่เหมาะที่จะจัดกิจกรรม

() 2. เนื้อหามากเกินไปจึงไม่มีเวลาจัดกิจกรรมในช่วงชั่วโมงสอนได้

- () 3. นักศึกษาขาดทักษะในการเขียนรายงาน และการรายงานหน้าชั้น
- () 4. นักศึกษาไม่กล้าแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ หรือวิพากษ์วิจารณ์
- () 5. จำนวนนักศึกษามีมากจึงไม่สะดวกในการจัดกิจกรรม
- () 6. นักศึกษาขาดทักษะในการใช้แหล่งความรู้รอบ ๆ ในการศึกษาค้นคว้า
- () 7. ท่านไม่ทราบว่า จะจัดกิจกรรมให้เหมาะกับบทเรียนได้อย่างไร
- () 8. นักศึกษาไม่ได้ฝึกการอภิปรายจึงไม่เห็นความสำคัญของการพูด และการแสดงความคิดเห็น
- () 9. หองสมุดมีหนังสือไม่เพียงพอกับความต้องการจึงทำให้การค้นคว้ารายงานของนักศึกษาไม่ได้ผลดี
- () 10. นักศึกษาขาดความรับผิดชอบในบทบาทและหน้าที่ของตนในการเข้าร่วมกิจกรรม
- () 11. ขาดอุปกรณ์ประกอบการจัดกิจกรรม
- () 12. นักศึกษาไม่รู้จักวิธีการทำงานที่ถูกต้อง
- () 13. เวลาเรียนน้อยจึงไม่ค่อยได้จัดกิจกรรม
- () 14. การจัดกิจกรรมประกอบการสอนมักไม่ได้รับผลสำเร็จเท่าที่ควร
- () 15. วิทยาลัยไม่อำนวยความสะดวกในการจัดทัศนศึกษานอกสถานที่
- () 16. การจัดทัศนศึกษานอกสถานที่ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทางมากแต่ได้ผลไม่คุ้มค่า
- () 17. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 4 อุปกรณ์การสอน

1. ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ระดับ ป.กศ.สูง ท่านใช้อุปกรณ์การสอนเหล่านี้มากน้อยเพียงใด

	ใช้น้อย ที่สุด	ใช้ น้อย บ้าง	ใช้ ปาน กลาง	ใช้ ค่อนข้าง มาก	ใช้ มาก ที่สุด
1. หนังสือ หรือเอกสารประกอบบทเรียน (Textbook)					
2. หนังสืออ้างอิงต่าง ๆ					
3. นิตยสาร วารสาร และสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ					
4. สารานุกรมต่างประเทศ (Encyclopedia)					
5. สไลด์ และฟิล์มสตริป					
6. แผนภูมิ (chart)					
7. แผนที่					
8. เครื่องฉายภาพโปร่งแสง (Overhead Projector)					
9. เครื่องฉายภาพทึบแสง (Opaque Projector)					
10. ภาพยนตร์					
11. โทรทัศน์					
12. ป้ายนิเทศ					
13. การจัดนิทรรศการ					
14. ของจริง และหุ่นจำลอง					
15. รูปภาพ					
16. หัวข้อประกอบการบรรยายโดยสังเขป					
17. แนวคำถามเพื่อช่วยในการค้นคว้า					

2. ปัญหาหรืออุปสรรคที่ท่านพบในการใช้อุปกรณ์การสอน มีอะไรบ้าง (เลือกตอบได้หลายข้อ)
- () 1. สภาพห้องเรียนไม่เหมาะต่อการใช้อุปกรณ์การสอนบางประเภท เช่น สไลด์, फिल्मสตริป ฯลฯ
 - () 2. วิทยาลัยขาดงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์การสอน
 - () 3. ทักษะความชำนาญในการใช้อุปกรณ์การสอนบางประเภท เช่น สไลด์, เครื่องฉายภาพโปร่งแสง (Overhead Projector) ฯลฯ
 - () 4. นักศึกษามีจำนวนมากเกินไป ไม่สะดวกต่อการใช้อุปกรณ์การสอน
 - () 5. ห้องสมุดมีตำรา หรือหนังสือค้นคว้าที่เกี่ยวข้องกับประวัติศาสตร์น้อย จึงไม่เพียงพอกับความต้องการของนักศึกษา
 - () 6. ไม่มีห้องสังคม หรือห้องประวัติศาสตร์โดยเฉพาะที่จะให้ความสะดวกในการใช้อุปกรณ์การสอน
 - () 7. อุปกรณ์การสอนมีน้อยไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้สอน
 - () 8. เนื้อหาวิชามีมากเกินไป ไม่มีเวลาใช้อุปกรณ์การสอนได้
 - () 9. ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการใช้อุปกรณ์จากแผนกโสตทัศนศึกษาของวิทยาลัย
 - () 10. ท่านไม่สามารถจัดหาอุปกรณ์การสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย และเนื้อเรื่องที่สอนได้
 - () 11. การใช้อุปกรณ์ทำให้การสอนล่าช้า สอนไม่ทันตามหลักสูตร
 - () 12. ท่านไม่มีเวลาเตรียมตัวก่อนการใช้อุปกรณ์การสอน
 - () 13. ขาดผู้ให้คำแนะนำในการผลิตและการใช้อุปกรณ์การสอน
 - () 14. อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ขอขอบคุณที่ท่านได้กรอกแบบสอบถาม

การศึกษาการใช้วิธีสอน กิจกรรม และอุปกรณ์ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์
ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง

บทคัดย่อ

ของ

ชนิษฐา เฟื่องวิวัฒน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กันยายน 2519

✓

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการใช้วิธีสอน การจัดกิจกรรม และการใช้อุปกรณ์ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ระหว่างอาจารย์ที่มีความแตกต่างกันในด้าน ประสบการณ์ในการสอน วุฒิต่างทางการศึกษา และพัฒนาความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ และเพื่อ ศึกษาปัญหาในการใช้วิธีสอน การจัดกิจกรรม และการใช้อุปกรณ์ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นอาจารย์สอนวิชา ประวัติศาสตร์ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ในสถาบันฝึกหัดครู 29 แห่ง จำนวน 195 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ตัวเลือก และแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล คือ $t - test$ และอัตราส่วนร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงที่มี ประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 1 - 4 ปี และอาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการสอนตั้งแต่ 4 ปีขึ้นไป ใช้วิธีสอนแบบบรรยาย แบบอภิปราย แบบใช้ตำราเรียน และแบบแก้ปัญหาแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($t = 2.1134$)
2. อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงที่มีวุฒิ ทางการศึกษาต่างกันใช้วิธีสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 0.2967$)
3. อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงที่มีพัฒนาการ ทางวิชาประวัติศาสตร์ต่างกันใช้วิธีสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 0.3148$)
4. ในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดที่มีความแตกต่างกันในด้านประสบการณ์ในการสอน วุฒิต่าง การศึกษา และพัฒนาความรู้ทางวิชาประวัติศาสตร์ไม่พบความแตกต่างทั้งในด้านการจัดกิจกรรม ประกอบการสอนและการใช้อุปกรณ์ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์
5. ปัญหาในการใช้วิธีสอนที่อาจารย์พบมากที่สุด ได้แก่ นักศึกษาขาดทักษะในการคิด วิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ปัญหารองลงมาได้แก่ นักศึกษาขาดการฝึกฝนในด้านการแสวงหาความรู้ จึงไม่เห็นความสำคัญในการศึกษาก่อนทักทายตนเอง

6. ปัญหาในการจัดกิจกรรมที่อาจารย์พบมากที่สุด ได้แก่ หองสมุดมีหนังสือไม่เพียงพอ
 กับความต้องการจึงทำให้การค้นคว้ารายงานของนักศึกษาไม่ไ้ผลดี ปัญหารองลงมาได้แก่
 เนื้อหามากเกินไปจึงไม่มีเวลาจัดกิจกรรมในช่วงโมงสอนได้

7. ปัญหาในการใช้อุปกรณ์การสอนที่อาจารย์พบมากที่สุด ได้แก่ หองสมุดมีตำรา
 หรือหนังสือคนกว่าที่เกี่ยวกับประวัติศาสตร์น้อยจึง ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา
 ปัญหารองลงมาได้แก่ อุปกรณ์การสอนมีน้อยไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้สอน

**A STUDY OF TEACHING HISTORY IN THE HIGHER EDUCATION CERTIFICATE
LEVEL: METHODS, ACTIVITIES AND INSTRUCTIONAL MATERIALS**

ABSTRACT

BY

KHANITAR FUENGVIVAT

**Presented in partial fulfilment of the requirements
for the Master of Education Degree
Sri Nakharinwirot University
September 1976**

A STUDY OF TEACHING HISTORY IN THE HIGHER EDUCATION CERTIFICATE
LEVEL : METHODS, ACTIVITIES AND INSTRUCTIONAL MATERIALS

The purpose of this study was to compare the use of teaching methods, activities and instructional materials in teaching history of teachers who are different in teaching experience, educational training and basic knowledge in history. Besides, this study was aimed to find out the problems caused by various teaching methods, activities and instructional materials in teaching history to students of Higher Certificate in Education as well.

Procedure :

A hundred and ninety-five history teachers at Higher Certificate in Education level from 29 teachers college were selected as the sample group. The tools for this study were Rating Scale questionnaires of 5 choices in each item and multiple choice questionnaires. The collected data were treated with calculation of t - test and percentage.

The results were :

1. Teachers who have had 1 - 4 years of teaching experience and those above 4 years were found out, in using the methods of lecturing, discussing, problem solving and textbook studying, that there was statistical significance ($t = 2.1134$).

2. Teachers who have had different educational training use different teaching methods which are not of statistical significance ($t = 0.2967$).

3. Teachers who have had different basic knowledge in history use the different teaching methods which are not of statistical significance ($t = 0.3148$).

4. In the sample group who are different in teaching experience, educational training and basic knowledge in history, there was no difference in arranging activities and using instructional materials.

5. The problems that most of the teachers face were students' inexperience of thinking, analyzing problems, and individual study skills.

6. The problems of arranging activities that most teachers confronted were the scarcity of library books and insufficient time for too much content to teach.

7. The problems of using instructional materials were shortage of history books for students and unavailable instructional materials for teachers.